

is een uitgave van de Milieuvereniging Land van Cuijk

In deze iNFO:

Gemeenteraadsverkiezingen

19 maart 2014

Kijk ook eens op onze website:

www.mlvc.nl

Jaargang 35 - 1

Voorjaar 2014

*Milieuvereniging Land van Cuijk ...
 bezig voor een beter milieu*

COLOFON

INFO is het verenigingsblad van de Milieuvereniging Land van Cuijk. Het informeert leden en anderen over natuur en milieu in de ruimste zin. Het verschijnt in een oplage van circa 350 stuks.

Redactieadres INFO:

Voortsestraat 11,
5454 GR St. Hubert,
tel. (0485) 45 51 05
redactie@mlvc.nl - www.mlvc.nl

**Coördinatie INFO,
Redactie en Verspreiding:**

Henk Rutten

INFO verschijnt in principe drie maal per jaar. Copy dient verband te houden met 'natuur en milieu in de ruimste zin des woords' in het Land van Cuijk. Iedereen kan artikelen schrijven, de redactie bepaalt of deze in overeenstemming zijn met het huishoudelijk reglement van de INFO. Overname van tekst met bronvermelding is toegestaan.

Opmaak en druk : dot-Kom Design

Dagelijks bestuur:

Dick Schaap, voorzitter
Jan Reijnen, secretaris
Sylvia van Duijnhoven,
penningmeester ledenadministratie

Secretariaat MLvC:

Postbus 8, 5450 AA Mill.
Tel. (0485) 45 10 71.

Giro: 4231276

Lidmaatschap:

Het lidmaatschap bedraagt minimaal € 15,- per jaar voor leden-abonnees. Voor elk volgend lid uit het gezin of andere levensvorm geldt een bedrag van € 2,50 per jaar. Het lidmaatschap kan ieder moment ingaan. De contributie wordt geheven vanaf de maand waarin men lid is geworden en is evenredig aan het aantal maanden van het jaar waarin men lid is geworden. Het lidmaatschap wordt automatisch voor een jaar verlengd, tenzij uiterlijk 30 november van het lopende jaar bericht van opzegging is ontvangen. Donateurs m/v, die minimaal € 15,- betalen ontvangen ook de INFO. Aanmelden kan met de bon in dit blad of bij het secretariaat. De MLvC is aangesloten bij de Brabantse Milieu-Federatie (BMF) te Tilburg.

is een uitgave van de Milieuvereniging Land van Cuijk

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Speerpunten MLvC	4
Verkiezingen in Boxmeer	5
Verkiezingen in Cuijk	11
Verkiezingen in Grave	12
Ruim baan voor veehouderij	17
Verkiezingen in Mill en Sint Hubert	19
Vacature	23
Verkiezingen in Sint Anthonis	24

MLvC
Milieuvereniging Land van Cuijk

Beste lezer,

U hebt hier het lentenummer van ons blad in handen, maar we hadden deze INFO wat het weer betreft nog veel eerder kunnen uitbrengen, het vorige seizoen hebben we overgeslagen lijkt het wel. Winter hebben we niet gehad, rond Kerstmis bloeide er al van alles en kon je het gras gaan maaien zoals de buurman deed. De natuur nog maar eens van slag. In Sotsji konden de Olympische Winterspelen wel van start gaan en ondanks hevige discussies zat de zware Nederlandse delegatie gewoon bij Poetin op de eretribune. In de hoge bergen achter deze kuststad lag voldoende sneeuw al was het zelfs daar met temperaturen ruim boven nul behelpen. In de badplaats zelf, aan de Zwarte Zee, waar overigens palmbomen (!) groeien, leverde de schaatshal met het kunstijs een recordoogst aan medailles op voor de Nederlandse ploeg. Zo was er ook voor de koning, koningin en minister president voldoende te juichen.

De openingsceremonie van dit vierjaarlijkse evenement was op vrijdag 7 februari, maar toen gebeurde er ook nog iets heel anders, veel dichterbij huis. In onze Brabantse hoofdstad Den Bosch werd door de Provinciale Staten de Verordening Ruimte 2014 vastgesteld. Samen met andere groeperingen uit met name de Peel, verenigd in het provinciale Burgerplatform Minder Beesten heeft de Milieuvereniging Land van Cuijk getracht de Statenleden van de noodzaak van minder beesten te overtuigen. Vooral Wim Verbruggen en Geert Verstegen, iconen van onze vereniging mogen we gerust zeggen, hebben hier heel veel tijd en energie in gestoken. Eerstgenoemde stond op deze dag zelfs nog prominent in een landelijk dagblad en hij liet de verslaggever zien hoe zeer de intensieve veehouderij hier is doorgeslagen. Tot

recordhoogte, om de sporttermen nog maar eens aan te halen, ditmaal echter resulterend in een wel heel foute 'gouden medaille': de grootste veedichtheid ter wereld.

Aandacht van de media was er voldoende. 'Onze Wim' was ook nog te horen in het, onder natuurliefhebbers, populaire radioprogramma 'Vroege Vogels'. Via onze site kunt u dat nog terug luisteren: www.mlvc.nl. Hij was zelfs ook nog in beeld, bij Nieuwsuur, vanzelfsprekend willen we dit eveneens op onze website plaatsen, voor degenen die dit gemist hebben.

Wat houdt die verordening nu echter eigenlijk in? In het kort komt het erop neer dat bouwblokken, percelen dus waar stallen geplaatst mogen worden, 1,5 hectare groot mogen zijn maar dat die ook maximaal benut mogen worden en dat de voeropslag zelfs buiten dat bouwblok mag liggen. In de praktijk betekent dit dat veehouderijen nog steeds kunnen groeien en dus meer dieren kunnen gaan houden, zelfs in al overbelaste gebieden (maar is dat niet de hele Peel...). Daarnaast mogen veebedrijven meer geur ofwel stank gaan produceren en uitstoten.

De demonstratie van de milieugroeperingen voorafgaande aan het debat, de toespraak met tal van sterke argumenten, ook aangehoord door de gedeputeerde Yves de Boer, heeft uiteindelijk na een dag discussiëren door de Statenleden helaas weinig of geen resultaat opgeleverd. In een reactie van het al genoemde Burgerplatform Minder Beesten verderop in dit blad leest u er alles over.

Dit gebeurt allemaal op provinciaal niveau. Die hebben we nu nog, 12 stuks, in de toekomst wellicht 5 landsdelen, als het aan Binnenlandse Zaken ligt en de minister nog op zijn post is... Als we een bestuurslaag afdalen, komen we uit

bij de gemeenten. Dat worden er ook steeds minder, nu zijn er nog 403, maar het kabinet wil gemeenten van minstens 100.000 inwoners, dus bij het huidige inwoneraantal van 17 miljoen wordt dit aantal van 403 meer dan gehalveerd.

Zo ging het ook in onze regio. Tot bijna het eind van de vorige eeuw waren er in het Land van Cuijk 10 gemeenten, sinds het midden van de jaren negentig zoals natuurlijk bekend 5, maar hoe lang nog? Cuijk, Grave en Mill en Sint Hubert hebben hun ambtelijk apparaat sinds begin dit jaar samengevoegd en Boxmeer en Sint Anthonis werken ook goed samen. Het zou zo maar kunnen dat er op woensdag 19 maart a.s. voor de laatste keer in deze gemeenten, onder deze namen, raadsverkiezingen plaats vinden. Overigens zou zelfs bij een volledige samenvoeging van het Land van Cuijk, die leidt tot een regionale gemeente, het door de regering gewenste aantal inwoners nog niet gehaald worden, zoveel mensen hebben wij hier niet, dan moeten ze van andere diersoorten uitgaan....

Wij hebben net als in 2006 en 2010 ook nu weer alle partijprogramma's – voor zover bekend – per gemeente op een rijtje gezet en vanzelfsprekend vooral de plannen op het gebied van natuur en milieu goed bekeken. Zelf hebben wij daar uiteraard ook een mening over, dat leest u eveneens in deze INFO. Oordeelt u zelf in hoeverre de partijen in uw gemeente het met de Milieuvereniging eens zijn en een of meerdere voorstellen van ons in hun verkiezingsprogramma's hebben overgenomen. Succes met het stemmen en veel leesplezier gewenst.

*Redactie INFO
Henk Rutten*

Speerpunten MLvC

Als onze vereniging een politieke partij zou zijn, dan zouden onze speerpunten voor de komende jaren aan de basis van ons verkiezingsprogramma liggen. We zijn echter geen politieke partij, nemen niet deel aan de gemeenteraadsverkiezingen, maar zouden onze speerpunten toch graag gerealiseerd zien. Daarom hebben we ze voorgelegd aan alle politieke partijen die aan de gemeenteraadsverkiezingen deelnemen, in de hoop dat ze hen kunnen inspireren om het thema milieu en natuur een prominente plaats in hun verkiezingsprogramma's te geven.

Dit zijn onze speerpunten:

Klimaat en energie:

- tot stand komen van energietoeristische routes bevorderen
- bevorderen van (elektrische) fietsroutes, ook voor woon-werkverkeer naar naastliggende steden zoals Nijmegen
- aanstellen van een energie-ambtenaar in het Land van Cuijk die mensen met initiatieven m.b.t. duurzame energie op weg helpt
- stimuleren van windmolens, zonne-energie (zonnepanelen op alle overheidsgebouwen)
- maar géén biomassa (verbranden biomassa leidt tot bodemerosie!)
- uitgaan van noord-zuid oriëntatie bij nieuwe woonwijken
- stimulans nul-energie woningen

Biodiversiteit:

- ecologisch bermbeheer en niet kliepen
- beschermen en koester onze zandpaden (ontmoedig autoverkeer in natuurgebieden door asfaltwegen te vervangen door zandpaden, voorbeelden: De Vilt, Broekkant Mill, Cuijk)
- bevordering autochtoon plantmateriaal

Een leefbaar buitengebied:

Juist op dit moment vinden er grote veranderingen plaats in de wet en regelgeving voor de landbouw. Zo zal de Europese Unie in 2015 de melkquota laten vervallen en zullen in 2014 waarschijnlijk ook de dierrechten op varkens en pluimvee komen te vervallen. Het maximum aantal dieren wordt daarmee losgelaten in Nederland en ook in onze

gemeenten. Zonder gemeentelijke beperkingen zal dit leiden tot een verandering van ons buitengebied, waar het buitengebied gedomineerd gaat worden door intensieve veehouderij met megagrote stallen en mestfabrieken. Ook in onze gemeenten bedreigt dit de leefbaarheid van ons buitengebied. Terwijl het nauwelijks enige werkgelegenheid oplevert, omdat schaalvergroting gepaard gaat met automatisering. Wel is berekend dat de schaalvergroting het aantal boerenbedrijven de komende 10 jaar zal doen halveren. De winst is dus voor maar enkele ondernemers, maar de schade is voor de gemeente en al haar burgers.

- Daarom willen wij veehouderijen koppelen aan eisen van grondgebondenheid (daarmee kan de boer het gros van zijn veevoer zelf produceren en kan hij op eigen land verantwoord zijn mest afzetten, zonder enige noodzaak voor mestfabrieken).
- Grondgebondenheid leidt ook tot een stabiele en duurzame situatie van ons buitengebied: immers, een landbouwer die wil uitbreiden is afhankelijk van zijn collega die wil stoppen. Daarmee blijft zijn grond economisch interessant en behouden we ons buitengebied voor landbouw.
- Geen bedrijvigheid in VAB's (vrijkomende agrarische bouwblokken). Vrijkomende stallen zijn groot, en daarmee nauwelijks bruikbaar voor alternatieve bedrijvigheid. Deze bedrijvigheid beperken tot buitengebied gebonden activiteiten. Zorgen voor een wijze balans voor bedrijven in het centrum, op de bedrijventerreinen en in het buitengebied, met daarbij de aantekening dat drie grote

regionale bedrijventerreinen nog leeg staan (RBL, Sterckwijck en de Brem).

- Vergisting en covergisting van mest is een fabeltje, als beweerd wordt dat dit energie oplevert. De energie die geproduceerd wordt is afhankelijk van veelal de mais die als covergisting erin gestopt wordt. Inmiddels is provinciaal en landelijk hierover steeds meer consensus.

Natuur:

- Verbetering van Duits Lijntje als Ecologische Verbindings Zone. Deze EVZ is de belangrijkste oost-west verbinding voor de natuur, maar kent enkele grote verbeterpunten:
 - Passage onder A73 creëren
 - Passage onder het spoor
 - Omleiding om Haps heen
 - Bypass daar waar Duits Lijntje is verkocht
- Gronden bij / in natuurgebieden bij voorkeur verpachten aan biologische boeren
- Ruimtelijke reserveringen (bescherming tegen rode ontwikkelingen) waar op termijn groene verbindingen noodzakelijk zijn
- Aanleg van groene speelplekken bij de scholen

Als laatste:

- Goed beleid valt of staat met controle en handhaven
- Zorg voor adequate handhaving, bijvoorbeeld recent het controleren op luchtwassers.

In dit artikel over gemeente Boxmeer volgt een analyse van de huidige politieke situatie, de resultaten van de afgelopen vier jaar, een kort overzicht van de verkiezingsprogramma's van de coalitiepartijen en drie oppositiepartijen, en een samenvatting met als conclusie welke partijen goed scoren op het gebied van milieu, natuur en duurzaamheid.

College B&W

Het huidige college van Boxmeer trad aan in september 2012 en is een coalitie van de partijen CDA, LOF en VDB/LO. Het College bestaat momenteel uit burgemeester Karel van Soest (VVD), wethouder Willy Hendriks-van Haren (Lokale Onafhankelijke Fractie), wethouder Erik Ronnes (CDA). Erik Ronnes heeft in zijn portefeuille de voor de MLvC relevante onderwerpen Ruimte, Vergunningen, Milieu en afval, Recreatie en toerisme, Natuur en landschap, Plattelandsontwikkeling en Verkeer en vervoer. Willy Hendriks is belast met onder meer welzijn, sport, onderwijs, kunst en cultuur.

Het College is in 2010 gestart met een coalitie waar ook de SP deel van uitmaakte. Het college bestond toen uit 4 wethouders. Echter, Dick Schaap (SP) en Jos de Graaf (CDA) hebben het college vroegtijdig verlaten. Dick Schaap vertrok in april 2012 omdat de SP niet akkoord ging met een plan om bijstandsgerechtigden te laten werken met behoud van uitkering. Jos de Graaf vertrok in juni 2013 wegens een omkoopschandaal. De politie is bezig met een strafrechtelijk onderzoek.

Gemeenteraad

De gemeenteraad van Boxmeer bestaat momenteel uit 21 raadsleden. Er is een meerderheid voor de coalitiepartijen:

- CDA, LOF, VDB/LO hebben samen 12 zetels.
- De oppositie heeft 9 zetels.

De verdeling is als volgt:

1. CDA:	6
2. LOF (Lokale Onafhankelijke Fractie):	4
3. VDB/LO (Vijf Dorpen Belang/Lijst Overloon):	2
4. SP:	2
5. PK (Progressieve Combinatie Groen Links, D66 en PvdA):	2
6. Politiek Overloon:	1
7. VVD:	1
8. Vivat:	1
9. Nieuw Boxmeer:	1
10. Lijst Van Neerven:	1

Coalitieakkoord

In september 2012 hebben de huidige coalitiepartijen een coalitieakkoord gesloten. De focus in dit programma ligt op economie, leefbaarheid en onderwijs. Over de onderwerpen milieu, mobiliteit, groenbeheer en landbouw wordt onder meer het volgende gezegd:

1. De balans tussen leefbaarheid van het platteland, de natuur- en landschapswaarden en het toerisme als economische drager moet intact blijven.
2. De agrarische sector en de Stichting Landschapsbeheer Boxmeer hebben en houden een belangrijke taak in het (mede)beheer van de natuur en buitengebied.
3. Het behoud van cultuurlandschappen en natuurgebieden zoals afgesproken in het IGP. Boxmeer is trots op de vele natuurgebieden en die willen we behouden.
4. Het al dan niet aankopen van gronden t.b.v. ecologische verbindingen

zones is afhankelijk van noodzaak en beheerkosten op langere termijn.

5. Waar mogelijk wordt ongewenst groen op een zo milieuvriendelijk mogelijke wijze bestreden. Het gebruik van bestrijdingsmiddelen is toegestaan.
6. Nieuwe bedrijfsmatige initiatieven en ontwikkelingen vanuit de verbreding van de landbouw in het buitengebied worden ondersteund daar waar dit passend, mogelijk en verantwoord is.

Afgelopen jaren

In de periode 2010-2014 heeft Boxmeer het Maasheggengebied steeds meer als groot natuurgebied neergezet, met daarin kleinschalige landbouw. Ook is het opknappen van natuurgebied de Vilt in 2010 afgerond. Natuurgebieden dienen met zogeheten ecologische verbindingzones verbonden te worden met andere natuurgebieden, zodat dieren kunnen migreren, waaronder de das. Boxmeer is uniek vanwege zijn dasenpopulatie. Verschillende van deze verbindingzones zijn de afgelopen periode gerealiseerd. Echter passages om de A73 en het spoor te kunnen overstenen ontbreken.

Economie heeft in Boxmeer prioriteit in het buitengebied. Bij de recent vastgestelde structuurvisie 2030 wordt de nadruk gelegd op economische activiteiten in het buitengebied. Een aangenomen motie van het CDA gaat zelfs nog een stap verder en wil innovatieve landbouw gaan stimuleren, waaronder mestfabrieken en megastallen. De gemeente

heeft de afgelopen periode weinig tot geen aandacht gehad voor kleinschalige of biologische landbouw.

Ten aanzien van het groen in de bebouwing is een bomenplan gekomen, waarin enkele beschermde bomen zijn aangewezen. Niet beschermde bomen mogen nu zonder vergunning worden omgehakt in Boxmeer. Boxmeer is gestopt met milieuvriendelijke onkruidbestrijding en spuit met chemische middelen. Groenonderhoud in Boxmeer staat onder druk en getracht wordt om burgers zelf het openbare groen te laten onderhouden, enkele rotondes zijn hiervan een voorbeeld. Het aanwezige groen in de dorpen staat dus onder druk.

Net als de andere gemeenten van het Land van Cuijk heeft Boxmeer meegedaan aan een zonnepanelenactie om particulieren te stimuleren deze aan te schaffen. Het aantal zonnepanelen op overheidsgebouwen in Boxmeer blijft hier nog bij achter.

Beoordelen programma's Boxmeerse partijen

In Boxmeer hebben tien verschillende partijen zitting in de gemeenteraad. Dit zijn het CDA, Lokale Onafhankelijke Fractie (LOF), Vijf Dorpen Belang/Lijst Overloon (VDB/LO), Progressieve Combinatie (PK), Politiek Overloon, VVD, Vivat, Nieuw Boxmeer en Lijst Van Neerven. Van deze

partijen bekijken we alleen de programma's van de grote nationale partijen en de huidige Boxmeerse coalitiegenoten. Dit zijn 6 partijen namelijk CDA, LOF, VDB/LO, PK, SP en VVD.

De coalitiepartijen in Boxmeer

Het CDA, de LOF en de VDB/LO vormen samen de politieke basis voor het bestuur van de gemeente Boxmeer. Samen hebben zij een meerderheid in de raad, namelijk 12 zetels. Van elke partij volgt een korte samenvatting van het verkiezingsprogramma. Vervolgens wordt ingezoomd op het 'groene' deel van het programma: milieu, platteland, duurzaamheid en groenbeheer.

Het CDA is de grootste partij in Boxmeer met 6 zetels. Het CDA had met twee wethouders ook een meerderheid in het bestuur. Echter wethouder de Graaf is eind vorig jaar teruggetreden vanwege een omkopingsaffaire en daarmee regeert het CDA nu nog met een wethouder. De afgelopen periode heeft het CDA Boxmeer zich ingezet voor gezonde gemeentefinanciën, starters, multifunctionele dorps- en buurthuizen, goede huisvesting voor scholen, het oorlogsmuseum enz. Het CDA wil na de volgende verkiezingen graag weer een rol spelen van betekenis in Boxmeer. De titel van het verkiezingsprogramma is: "Met elkaar, voor elkaar, Elf dorpen sterk".

Verkiezingsprogramma

Het CDA in Boxmeer streeft naar een bewuste en participerende samenleving met bewoners die zelfredzaam zijn en voldoende oplossend vermogen bezitten om de maatschappij sterker te maken. Mensen staan zelf aan het roer en de gemeente helpt hun daarbij. Zeker mensen die extra hulp kunnen gebruiken, zoals gezinnen die het moeilijk hebben. Het CDA heeft vertrouwen in de vitaliteit van de lokale samenleving en in de kracht van de mensen uit de

11 kernen. Deze moeten vooral gezinsvriendelijk zijn en blijven. Het CDA streeft naar het behoud van maatschappelijke voorzieningen zoals gemeenschapshuizen, sportvoorzieningen en scholen. Verder maakt de partij zich sterk voor wandel- en fietspaden die de dorpen met elkaar verbinden. Ten slotte is het behoud van ons erfgoed (monumenten, geschiedenis en archeologie) belangrijk.

Het buitengebied en de agrarische sector

Het CDA Boxmeer wil zuinig zijn op onze ruimte, de leefbaarheid bevorderen en streeft naar een zorgvuldige afstemming tussen wonen, werken en recreëren. Naast de bestaande land- en tuinbouw dienen andere economische dragers van het platteland te worden gezocht. Waardevolle landschappen zoals de Maasheggen moeten worden beschermd. Net als het landschap, de kleine detailhandel of boerenbedrijven op het platteland. Het CDA streeft naar een gezonde agrarische sector met een vitaal buitengebied en een goede balans tussen natuur, landbouw en recreatie.

Duurzaamheid en milieu

Duurzame ontwikkeling speelt een rol in samenhang met economische ontwikkeling. Het CDA is voor het inzetten van nieuwe groene energie opgewekt door burgers en bedrijven (bio, zonne-

of aardwarmte) en wil zuinig omspringen met natuur, grondstoffen, voedsel, afval en energie. Dit om een evenwicht te creëren tussen mens, milieu en een gezonde economie. Een duurzaam ingerichte gemeente krijgt vorm op wijkniveau. Het CDA streeft daarom naar het opzetten van duurzaamheidplatforms in de gemeente. De partij wil dat openbare gebouwen energieneutraal worden en dat het gemeentelijke wagenpark CO2 uitstoot compenseert.

LOF (Lokaal Onafhankelijke Fractie)

Het verkiezingsprogramma van de Lokaal Onafhankelijke Fractie heet "Samen een stuk sterker". Door het samengaan van de 3 dorpslijsten (Dorpslijst Oeffelt, Politiek Beugen en Belangengroep Rijkervoort) is de LOF voor deze verkiezingen een nieuwe partij. De LOF is een partij die staat voor vernieuwingen, innovaties en ombuigingen indien deze noodzakelijk zijn. Op de website staat dat de LOF zich laat leiden door een grote achterban, zo'n 40 tot 50 leden. "Hun inzichten en ervaringen proberen wij over het voetlicht te

brengen. Omgekeerd informeren wij hen over gemeentelijke ontwikkelingen. Dan komt er ter plaatse een bestuurlijke wisselwerking tot stand. Op die wijze wordt voorkomen dat er over onze hoofden heen wordt geregeerd en zijn wij in de gelegenheid als dorpsgemeenschappen onze bijdrage te leveren. Dat maakt het geheel van de gemeente Boxmeer groter dan de som van haar delen."

Verkiezingsprogramma

Het programma van de LOF is gericht op eerlijke sociale voorzieningen, goed onderwijs en voldoende kansen voor de jeugd. Het LOF wil hiertoe onder meer het aantal brede scholen uitbreiden, een moderne onderwijswijk realiseren en het krachtig ondersteunen van beide ROC 's, de Maasvallei en de

Leijgraaf. Daarnaast wil LOF de kwaliteit van de leefomgeving versterken en de leefbaarheid bevorderen, vooral in de kernen en wijken. In elke kern zou een multifunctionele ruimte moeten komen waar mensen, vooral ouderen, elkaar kunnen ontmoeten in het kader van participatie, educatie, informatievoorziening, recreatie en sociaal-culturele activiteiten. Veiligheid speelt een grote rol, net als betaalbare sport- en culturele voorzieningen. Ook wil het LOF een goede woon-, leef- en werkomgeving met passende woonruimte voor alle bewoners en een goede economische en toeristische ontwikkeling in de regio.

Milieu, landbouw en groen

De LOF wil een vitale en duurzame agrarische sector en een effectief

ruimtegebruik door middel van revitalisering, herstructurering en verdichting. Verder een verantwoord beleid op het gebied van milieu, natuur en landschap waarbij de bescherming van natuur en landschap dient te geschieden in overleg met alle belanghebbenden. De LOF ziet een grotere rol voor agrariërs als medebeheerder van de groene ruimte. Vanuit een vitale agrarische sector zijn zij medeverantwoordelijk voor het behoud, herstel, en ontwikkeling van natuur- en landschapswaarden. Dit ook in het kader van het verruimen van mogelijkheden voor agrarische ondernemers van nieuwe economische dragers in het buitengebied. Ten slotte wil de LOF het milieubeleid in Boxmeer beperken tot het uitsluitend uitvoeren van de wettelijke taken.

VDB/LO staat voor Vijf Dorpen Belang / Lijst Overloon. Het VDB/LO kiest voor een geheel eigen visie op de leefbaarheid in met name de kleine kernen. Een brede achterban uit de kernen Overloon, Vierlingsbeek, Holthees, Maashees, Vortum-Mullem en Groeningen zorgt voor een brede optiek en een gedegen visie op politieke items die in de dorpen leven. De partij wil dicht bij de mensen staan en oog hebben voor het plaatselijke belang, maar wil daarbij het algemeen belang niet uit de weg gaan. De missie van VDB/LO is een zo breed mogelijke belangenbehartiging op politiek terrein. Deze is gericht op de ontplooiing van mensen en groepen in de samenleving met inachtneming van de continuïteit van de gemeenschap.

Verkiezingsprogramma

Het verkiezingsprogramma is genaamd "De burger centraal" en behandelt onder meer de onderwerpen duurzaamheid, economie, Ruimtelijke Ordening, leef-

baarheid, welzijn en verkeer. De partij wil goede, betaalbare en voldoende woningen voor de bewoners van Boxmeer. Nieuwbouw moet gebeuren in nauw overleg met de bevolking, wijk- en dorpsraden en woningcoöperaties. Belangrijk is verder de leefbaarheid, waardevol groen en parken, verkeersveiligheid, beter openbaar vervoer, passende sociale voorzieningen, goed onderwijs, jeugd en jongeren, basisvoorzieningen op het gebied van sport, speelterreintjes, bibliotheken en jeugdhuisen. Verder is het VDB/LO voor toerisme in het mooie natuurgebied in en rond Boxmeer, zoals het Maasheggegebied. Ook is zij voorstander van recreatieve ontwikkelingen waarbij fiets- en wandelpaden gelijk opgaan met het opzetten van kunst-, natuur- en oudheidkundige routes.

Duurzaamheid, ruimtelijke ontwikkelingen en landbouw

Het VDB/LO is voor het gebruik van alternatieve energie en de bouw van duurzame woningen. Verder wil de partij een vitale en duurzame agrarische sector. Ruimtelijke ontwikkelingen moeten passen in het landschap en aansluiten bij de schaal ervan. De zonering op basis van de Reconstructiewet is leidend voor de situering in het landelijk gebied. Be-

scherming van natuur en landschap dient te gaan in overleg met alle belanghebbenden. Het VDB/LO vindt dat beeldbepalende dorpsgezichten en karakteristieke boerderijen zoveel mogelijk onze landelijke omgeving moeten blijven sieren. De aandacht van het VDB/LO is ook gericht op het stimuleren van levensvatbare agrarische bedrijvigheid, het versterken van de rol van de agrariërs als medebeheerder van de groene ruimte en het verruimen van mogelijkheden voor agrarische ondernemers van nieuwe economische dragers voor het buitengebied. Dit om leegloop te voorkomen.

De oppositiepartijen PK, SP en VVD

Boxmeer kent 7 oppositiepartijen. Voor dit artikel is ervoor gekozen om niet alle programma's te bekijken maar alleen die van de grote nationale partijen SP, PK (D66, Groen Links en PvdA) en VVD. Net als bij de coalitiepartijen volgt een korte samenvatting van het verkiezingsprogramma. Daarna wordt ingezoomd op het 'groene' deel van het programma: milieu, platteland, duurzaamheid en groenbeheer.

PK staat voor Progressieve Combinatie Boxmeer en is ontstaan uit de samenwerking van lokale leden van de PvdA, GroenLinks en D'66. PK is een progressieve partij met een streven naar volledige openheid en politieke transparantie. De partij heeft oog voor het sociale beleid van de gemeente, aandacht voor milieu en natuur en zorg voor de kwaliteit van ons lokale onderwijs. De PK staat voor het belang van de inwoners, ook in het politieke en bestuurlijke proces. De partij wil opkomen voor kwetsbare inwoners, kiest voor een rechtvaardige verdeling van welvaart en welzijn, heeft aandacht voor de leefomgeving en de menselijke maat in de economie.

Verkiezingsprogramma

De PK heeft een achttal hoofdpunten

geformuleerd. Samengevat zijn dit een open, eerlijk en transparant bestuur, betrokkenheid dicht bij inwoners, één sterk land van Cuijk, (kleinschalige) economische groei en ontwikkeling, eerlijk delen en verdelen, breed aanbod in onderwijs, voorzieningen voor jeugd en senioren, goede en veilige woonomgeving en een duurzame samenleving. Verder streeft de PK naar betaalbare woningen voor jongeren en ouderen en ziet de partij krimp als uitdaging om de leefbaarheid in de kernen te behouden.

Milieu, duurzaamheid, energie, natuur en landbouw

De PK streeft naar een duurzame agrarische ontwikkeling en een betere leefbaarheid op het platteland. Intensieve veehouderij is volgens recent

onderzoek risicovol voor de volksgezondheid. De PK streeft daarom naar een duurzame landbouw én veeteelt. Het buitengebied moet behouden blijven en aantrekkelijk zijn voor toeristen; toerisme en recreatie zijn speerpunten voor de toekomst. De PK kiest voor een kleinschalige en op de natuur gerichte recreatie. Ook is de PK tegen de aanleg van onnodige infrastructuur. De partij wil verder meer duurzame en schone energie in de gemeente en een verdere ontwikkeling van alternatieve energiebronnen. Verder ziet de PK afval als een grondstof waar zuinig en zorgvuldig mee moet worden omgegaan. Onkruidbestrijding tenslotte dient chemievrij te zijn.

De Volkspartij voor Vrijheid en Democratie (VVD) in Boxmeer telt slechts één zetel. In de beginselverklaring van de liberalen staan de beginselen vrijheid, verantwoordelijkheid, verdraagzaamheid, sociale gerechtigheid en de gelijkwaardigheid van alle mensen centraal. Vanuit die visie kiest de VVD Boxmeer voor een kleine, krachtige overheid met zo veel mogelijk uitvoerende taken op het lokale niveau, dicht bij de mensen.

Verkiezingsprogramma

Het verkiezingsprogramma van de VVD heet 'Wees reëel, gewoon doen'. Het programma behelst onder meer de onderwerpen sociale voorzieningen, economische structuur, cultuur, recreatie en sport, onderwijs en jeugd, openbare ruimte, verkeer en milieu. De VVD kiest vooral voor economische ontwikkeling, het ondersteunen en stimuleren van het bedrijfsleven en het creëren van werkgelegenheid. Bedrijventerreinen moeten zuinig, adequaat en duurzaam

worden ontwikkeld. Cultuur, historisch besef en sport moeten worden ondersteund en gestimuleerd. Onderwijs is en blijft belangrijk, maar ouders en leerlingen moeten zelf verantwoordelijkheid nemen. Het sociale beleid is gericht op maatwerk, eigen bijdragen bij zorgtaken en het verrichten van tegenprestaties bij het ontvangen van een uitkering. Met inwoners en belangengroepen wordt gestreefd naar een open en voortdurende dialoog.

Landbouw en toerisme

In de landbouw mag geen grond onnodig worden onttrokken voor natuurcompensatie. Alleen voor de afronding van de ecologische hoofdstructuur. Agrariërs leveren een belangrijke bijdrage aan de instandhouding van het landschap. De gemeente dient in haar beleid agrarische nevenactiviteiten zoals natuurbeheer, toerisme, educatie, zorg, verkoop eigen streekproducten aan te moedigen en te ondersteunen. Nieuwe economische dragers in het buitengebied zijn immers noodzakelijk. Recreatie en toerisme zijn economische pijlers en dienen speerpunt te zijn van gemeentelijk beleid. Belangrijk is een optimale ontsluiting van het buitengebied met een goede inrichting van de toeristische routes (zitbanken, bewegwijzering, herinrichting kansrijke gebieden) en het

toegankelijk maken van nieuwe monumenten en bezienswaardigheden.

Duurzaamheid, natuur en milieu

De VVD ziet duurzaamheid als een kans voor economische ontwikkeling en het verhogen van economisch rendement. Verduurzaming is alleen nodig indien bedrijfseconomisch rendabel. Op de website staat in een apart kader dat de lokale VVD zich actief wil inzetten voor natuur en milieu, voor een gezonde en attractieve leefomgeving met een bloeiende flora en fauna. Maatregelen waar zij zich voor inzetten zijn onder meer afval gescheiden verzamelen en opheffen, zuinige energiebronnen, duurzame nieuwbouw en veranderingsprojecten, het voorkomen van bodemvervuiling, de handhaving van milieubeleid via een deskundig opsporingsapparaat, invoeren van het principe de "vervuiler" betaalt: geen gedoogbeleid, maar fikse sancties. Lokale maatregelen zijn geen openbare zitbank zonder afvalbak, aanstellen van een "groenwachter", Maasheggen als beschermend rustgebied voor mens, flora en fauna, landschappelijke karakteristieken (zoals beekdalen, terrassen en bossen) zien als natuurhistorisch erfgoed en de Maasvallei inrichten als kraamgebied en verbindende schakel tussen Maasduinen en Maasheggen.

De Socialistische Partij (SP) staat voor menselijke waardigheid, gelijkwaardigheid en solidariteit en is tegen de tweedeling die is aan het ontstaan in onze samenleving. De SP is een sociale partij die strijdt voor het behoud van voorzieningen, vooral in de zorgsector en de sociale zekerheid. Andere belangrijke onderwerpen zijn goed en gratis onderwijs voor iedereen, een optimale leefomgeving in alle kernen, het betrekken van inwoners bij nieuwe ontwikkelingen en een duurzame ontwikkeling.

Verkiezingsprogramma

Het motto van het verkiezingsprogramma van de SP is 100% sociaal: SP strijdt in Boxmeer verder voor een beter Nederland, in de gemeente en al haar dorpen. De SP heeft een aantal kernpunten geformuleerd. Samengevat komt dit neer op een sociaal beleid, hulp bij het vinden van werk (voor werk wordt ten minste het minimumloon betaald), zorg en ondersteuning voor iedereen, betaalbare huur- en starterswoningen voor jong en oud, zuinig op groen, chemisch vrij onderhoud, energiezuinig (ver)bouwen en duurzame energieopwekking, een leefbaar buitengebied met een goede mix van landbouw, toerisme en natuur, het behoud van (multifunctionele) voorzieningen in de dorpen en het vergroten van de invloed van inwoners op het gemeentelijke beleid. Verder staat centraal de leefbaarheid, verkeersveiligheid, een goed vrijwilligersbeleid, het ontwikkelen van de Brede School in het basisonderwijs, uitbreiden van de koppeling tussen arbeidsmarkt, onderwijs en bedrijfsleven, werkgelegenheid creëren én het stimuleren van arbeidsintensieve bedrijven.

Milieu en natuur

De SP heeft als uitgangspunt dat mensen ook samenleven met de natuur

en dat onbeperkte groei van de productie- en de consumptiemaatschappij leidt tot onaanvaardbare aantasting van natuur en milieu. Zorgvuldig grondgebruik staat voorop. De partij is blij met de aandacht voor de gemeentelijke ecologische verbindingzones. De SP wil dat de robuuste, groene verbindingen tussen het Maasheggengebied in het oosten en de bosrijke gebieden in het westen worden uitgebreid: dus, zowel in Overloon als bij de Vilt. Het Maasheggengebied, met de Oeffelter Meent, is een natuurgebied met grote waarde voor de gemeente en de SP vindt dat dit natuurgebied verder ontwikkeld moet worden tot een nationaal landschap. Andere natuurgebieden die versterkt kunnen worden zijn de bossen bij Overloon en het Brestbos in Boxmeer.

Openbaar groen en afval

Het openbaar groen is van groot belang, voor de leefbaarheid en de gezondheid van de burgers. De SP wil dat het openbaar groen in Boxmeer goed onderhouden blijft. Bij voorkeur door mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, zoals IBN-mensen. De SP vindt dat het gebruik van glyfosfaathoudende en andere milieuonvriendelijke bestrijdingsmiddelen zoals RoundUp voor onkruidbestrijding direct moet stoppen. Illegaal kappen kan niet getolereerd worden en daar moet tegen worden opgetreden. Verspreiders van zwerfvuil (inclusief hondenpoep) op straat en in de natuur moeten hard worden aangepakt volgens het principe 'de vervuiler betaalt'. De SP vindt afvalrecycling - liefst honderd procent - een manier van duurzaamheid die goed door de gemeente kan worden ondersteund. De gemeente Boxmeer is redelijk goed bezig met afvalscheiding. De SP vindt dat dit nog verder doorgevoerd kan worden. Er zijn tegenwoordig mogelijkheden om het afval voor honderd procent te scheiden en opnieuw te gebruiken.

Buitengebied en landbouw

Het buitengebied is een combinatie van natuur en landbouw. De SP wil een leef-

bare en duurzame ontwikkeling in het buitengebied. Niet alleen voor de boer, maar ook voor burger en zeker voor de natuur. De SP is voor het versterken van onze grotere natuurgebieden. Natuuren natuurbeleving zijn daar de eerste prioriteit maar kan prima samengaan met kleinschalige en bij voorkeur biologische landbouw en veeteelt. Dit kan ook een stimulans zijn voor de leefbaarheid, het toerisme en het aantrekken van nieuwe inwoners. Intensieve veehouderij heeft als resultaat grotere belasting voor het milieu en de natuur. De SP is groot voorstander van grondgebonden landbouw en het stimuleren van biologische landbouw. Intensieve veehouderij zoals megastallen en de daarbij behorende mestfabrieken passen hier volgens de SP absoluut niet in. Bij plannen tot uitbreidingen dienen de inwoners altijd betrokken te worden zodat er (naast het economische draagvlak) ook zeker ruim voldoende maatschappelijk draagvlak voor deze plannen moet zijn.

Duurzame energie en duurzaam bouwen

De consumenten moet de mogelijkheid krijgen om hun leven zo duurzaam mogelijk in te richten en zo bij te dragen aan het terugdringen van de CO₂-uitstoot. De SP is vooral voorstander van zonne-energie. De SP is dan ook blij met de plannen van de gemeente om gebruik te gaan maken van zonne-energie bij gemeentelijke gebouwen en sportaccommodaties. De SP vindt dat de aanschaf van zonnepanelen voor particulieren ook in de komende raadsperiode moet worden gestimuleerd door de gemeente. Bij de nieuwbouw van woningen en bedrijfsgebouwen moeten we nog meer letten op mogelijkheden van duurzame bouw en energieopwekking. Daarnaast dient het Cradle-to-Cradle-principe veel meer te worden toegepast zodat alle onderdelen van een gebouw na het slopen opnieuw worden gebruikt. Woningcorporaties moeten ook veel meer hun verantwoordelijkheid nemen voor duurzaamheid en energiebesparing, zonder hiervoor kosten aan de huurders door te berekenen.

Schoon rijden en straatverlichting

De gemeente heeft toegezegd om het gemeentelijk wagenpark geleidelijk om te zetten naar elektrische en/of hybride vervoersmiddelen. Als het niet mogelijk is gebruik te maken van elektrische of hybride voertuigen dienen deze na afschrijving vervangen te worden door voertuigen met energielabel A. De SP wil verder dat de gemeente het gebruik van elektrische en/of hybride auto's ook voor haar inwoners bevordert, bijvoorbeeld door te zorgen voor voldoende oplaadpunten. Alle straatverlichting kan op termijn omgezet worden naar energiezuinige verlichting.

Conclusie

In deze slotparagraaf worden de conclusies getrokken. Er wordt antwoord gegeven op de vraag welke partijen het meest milieuvriendelijke en duurzame programma hebben. De zes beschreven partijen staan in de volgorde van meest duurzaam naar minst duurzaam.

1. SP

Na het lezen van de verkiezingsprogramma's bleek dat er maar één partij is met een milieu- en duurzaamheidsprogramma dat meerdere bladzijden beslaat. Alleen de SP geeft breed aandacht aan milieu, natuur, duurzaamheid, energie, openbaar groen, afval, landbouw, duurzame energie, schoon rijden, duurzaam bouwen en energiezuinige straatverlichting. Hun lijst met wensen is lang. Zij willen bijvoorbeeld geen chemische bestrijdingsmiddelen voor onkruidbestrijding maar alternatieven als borstelen, wegbranden of heet water.

Geen mestfabrieken of megastallen maar een ontwikkeling naar biologische landbouw en landgebonden veeteelt. Verder wil de SP de ecologische verbindingzones versterken, afval nog beter scheiden en hergebruiken (cradle to cradle), meer gebruik maken van zonne-energie en andere alternatieve energiebronnen en gemeente breed het energieverbruik terugdringen.

2. PK

De PK heeft ook een groen gezicht, zij het minder uitgebreid beschreven in hun verkiezingsprogramma dan de SP. Ze willen een duurzame samenleving, bescherming van waardevolle natuurgebieden als de Maasheggen, schone energie, minder energieverbruik, meer hergebruik van afval, chemievrije onkruidbestrijding, een duurzame agrarische ontwikkeling, minder intensieve veeteelt en een betere leefbaarheid op het platteland.

3. VVD

De VVD ziet duurzaamheid vooral als een middel voor economische groei. Natuurcompensatie mag alleen om de ecologische hoofdstructuur af te ronden. Agrariërs moeten een grotere rol krijgen bij het natuurbeheer. Daarnaast moeten zij alle kansen krijgen om nevenverdiensten op te zetten. Natuurontwikkeling staat voor de VVD ten dienste van de ontwikkeling van het toerisme en de recreatie. Verder wil de partij onder meer schone energie, afval beter scheiden en hergebruiken, duurzame nieuwbouw en de Maasheggen verder ontwikkelen als natuurhistorisch erfgoed.

4. VDB/LO

Het VDB/LO is voor het gebruik van alternatieve energie, de bouw van duurzame

woningen en een vitale, duurzame agrarische sector. Zij zien een grotere rol voor agrariërs als beheerders van de groene ruimte en willen nieuwe economische dragers op het platteland ruim baan geven. Natuur en groen moeten worden beschermd. Enerzijds omdat mensen zich beter voelen in een groene omgeving, anderzijds om het toerisme en de recreatie te bevorderen.

5. CDA

Het CDA ziet voor zichzelf een taak als behoeder van de schepping. Natuur moet worden beschermd, maar in nauwe samenhang met de aanwezige landbouwfuncties en het zoeken naar nieuwe economische dragers op het platteland. Duurzame ontwikkeling speelt een rol in samenhang met de economische ontwikkeling. Het CDA wil vooral een gezonde agrarische sector. Speerpunten verder zijn nieuwe groene energieopwekking (bio-, zonne- of aardwarmte), het verminderen van het gebruik van energie en zuinig omspringen met grondstoffen.

6. LOF

De LOF ziet een duurzame ontwikkeling vooral op het platteland voor een vitale agrarische sector. Natuur is onderdeel van het landschap en agrariërs dienen een grotere rol te spelen als medebeheerder van de groene ruimte. Het ontwikkelen van nieuwe economische dragers op het platteland moet volgens de LOF dan ook alle ruimte krijgen. Verder is de LOF voor het louter uitvoeren van wettelijke milieutaken.

Heidy Heuvelsland

De Cuijkse gemeenteraad wordt gekenmerkt door een belangrijke mate van versnippering.

Er zijn 19 zetels te verdelen en in de afgelopen periode werden die door maar liefst 7 partijen bezet. En nu ook de SP in Cuijk mee gaat doen aan de verkiezingen, zouden dat zomaar 8 partijen kunnen worden. Sowieso is de gemeentelijke beleidsruimte vrij beperkt en binnen die beperkte ruimte kunnen al die partijen zich nooit echt goed van elkaar onderscheiden. En dat gebeurt dus ook niet.

De bestaande partijen zijn:

1. VVD	5 zetels
2. CDA	4 zetels
3. ABC	3 zetels
4. D'66	3 zetels
5. PvdA	2 zetels
6. PLC	1 zetel
7. GroenLinks	1 zetel

Zeker, op een aantal gebieden krijgen de gemeenten meer taken vanuit Rijk en Provincie op hun bordje en neemt daarmee de ruimte voor eigen beleid en verantwoordelijkheid toe. Maar tegelijkertijd komen bezuinigingen mee, waardoor het zelf ontwikkelen van plannen een stuk moeilijker gaat worden.

De belangrijkste ontwikkeling is de overdracht van allerlei zorgtaken van het rijk naar de gemeente. De uitvoering van de WMO zal alle aandacht vragen en dat zien wij ook terug in de verkiezingsprogramma's. Hoe gaan we om met de zorg voor de jeugd, de gehandicapten, de ouderen, de thuiszorg etc. De focus op deze thema's is te snappen. Het is jammer dat het erop lijkt dat daarmee de voor de milieuvereni-

ging belangrijke onderwerpen er bekaaid lijken af te komen.

Het zou kunnen dat met de vaststelling van het bestemmingsplan buitengebied, het landschapsontwikkelingsplan en m.n. de geurgebiedsvisie het wel even genoeg is geweest met het buitengebied. Het CDA en (wat impliciet) de VVD willen de agrarische sector meer ruimte te geven om zich te ontwikkelen en stellen op voorhand dat geen eigen gemeentelijke eisen aan de sector worden gesteld die uitgaan boven wat elders (Brussel, den Haag, den Bosch) wordt bepaald. Maatwerk, aangepast aan de lokale situatie is daarmee niet meer mogelijk, terwijl dat toch juist de kracht van de lokale politiek zou moeten zijn.

De SP en GL spreken zich duidelijk uit tegen de megastallen en wat daarmee samenhangt en wij nemen aan: dus ook tegen nog meer dieren in onze overbelaste regio. De andere partijen houden zich wat meer op de vlakte: duurzaamheid graag, maar hoe je dat doet is niet zo helder.

Vrijwel alle partijen zeggen wel iets over energie en energiever-

bruik, maar een concrete ambitie wordt niet uitgesproken. Natuurlijk worden zaken als besparen op openbare verlichting en stimuleren van isolatie van woningen wel genoemd, maar niet omgezet in controleerbare voornemens. Opmerkelijk is dat ABC zich expliciet uitspreekt voor het handhaven van bestaande zandpaden en ecologisch bermbeheer. Prima zaak. Daarin scoren GL en ABC t.o.v. de anderen.

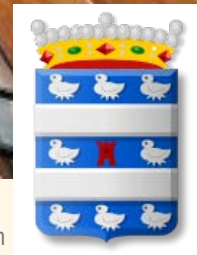
Kortom: wie vanuit een oogpunt van natuur en milieu naar de programma's kijkt wordt meer getriggerd door wat er niet staat dan wat er wel staat. Maar op wat er niet staat kun je geen keuze baseren. Moet de conclusie dan zijn dat het er allemaal, tenminste wat het milieu betreft, niet toe doet waarop je gaat stemmen? Kijkend naar de afgelopen 4 jaar kun je toch concluderen dat de partijen aan de linkerkant steeds het dichtst in de buurt van onze doelstellingen blijven. Resultaten behaald in het verleden geven weliswaar geen garantie voor de toekomst, maar toch...

Henk Teusink

**Wilt u GRATIS op de hoogte gehouden worden
van de laatste regionale natuur- en milieu nieuwtjes?**

Bezoek onze website **www.mlvc.nl** en abonneer u op de digitale nieuwsbrief!

Verkiezingen in Grave

In de gemeente Grave, waar VVD, CDA en Lokale Partij Grave de afgelopen 4 jaar regeerden, zijn sinds de laatste gemeenteraadsverkiezingen weinig doelen op het gebied van natuur en milieu geformuleerd en gerealiseerd. Zal daar de komende 4 jaar verandering in komen? De verkiezingsprogramma's van de meeste Graafse politieke partijen doen het ergste vrezen...

Zetelverdeling en coalities

De gemeenteraad van Grave telt 15 zetels. Sinds de gemeenteraadsverkiezingen van maart 2010 is de verdeling van de zetels als volgt:

• CDA	3
• Keerpunt 2010	2
• Lokale Partij Grave (LPG)	3
• Trots op Nederland, Grave	1
• VVD	3
• Verenigd Progressief Grave	3

Deze laatste partij is een samenwerkingsverband tussen SP, Groen-Links, PvdA en D66. In september 2013 heeft Frank Stoffer zich afscheiden van Verenigd Progressief Grave. Hij ging verder als eenmansfractie. De coalitie wordt gevormd door VVD, CDA en LPG. Het college van Grave bestaat, naast de burgemeester, uit twee wethouders 'van buiten'.

Aan de gemeenteraadsverkiezingen op 19 maart 2014 nemen dezelfde partijen deel als in maart 2010. Er staat één nieuwe naam op de kieslijst: Trots Liberaal Land van Cuijk. Deze partij is opgericht in juli 2013 en is voortgekomen uit de fractie Trots op Nederland, Grave.

Bestuursakkoord 2010 - 2014

Het 9 paragrafen tellende bestuursakkoord 2010 - 2014 staat in het teken van bezuinigingen. Er is in deze raadsperiode weinig of geen ruimte voor nieuwe zaken, zo stelt

de inleidende paragraaf. Wel wordt aandacht besteed aan de veiligheid en kwaliteit van de woon- en leefomgeving en het op peil houden en waar mogelijk verbeteren van het voorzieningenniveau. De titel van paragraaf 5, duurzame ruimtelijke ontwikkelingen, stemt even hoopvol maar de paragraaf blijkt voornamelijk over woningbouwprojecten te gaan. Ergens tussen de opgesomde accenten en doelen in die paragraaf valt nog even de term duurzaam bouwen. Ook de term dierenwelzijn is opgenomen in de accenten en doelen, maar dan in paragraaf 3, voorzieningen en sociale samenhang. En dat was het dan. Meer is er in het bestuursakkoord 2010 - 2014 niet te vinden over natuur, milieu, groene energie of duurzaamheid. Niet vreemd wellicht, gezien de samenstelling van de coalitie!

Programmabegrotingen en jaarstukken

Wat is er de afgelopen raadsperiode terechtgekomen van die magere voornemens op groen gebied? Het bestuursakkoord wordt jaarlijks uitgewerkt in een programmabegroting. Als er in het bestuursakkoord al nauwelijks over groene thema's gesproken wordt, zul je in de programmabegrotingen ook wel niet struikelen over de voorgenomen acties op dit gebied. En inderdaad. In de programmabegrotingen 2011, 2012 en 2013 zijn geen acties op het gebied van dierenwelzijn opgenomen.

Voor wat betreft duurzaam bouwen wordt verwezen naar het Regionaal Convenant Duurzaam Bouwen (zie <http://dubo.odbn.nl>) en wordt gesteld dat het effect hiervan is dat alle nieuwbouw en renovaties in de woningbouw duurzaam worden uitgevoerd. Er staat helaas niet bij welke definitie van duurzaamheid de gemeente Grave hanteert! Verder wordt vermeld dat duurzaamheid in brede zin het uitgangspunt is bij de opstelling en uitvoering van het totale omgevingsbeleid. Ja, lekker concreet! Daar kunnen we wat mee!

Uit de jaarstukken 2011 blijkt dat er in 2011 geen activiteiten zijn uitgevoerd die gericht zijn op dierenwelzijn. Wel is er een aantal verbeteracties uitgevoerd met betrekking tot de uitvoering van het Convenant Duurzaam Bouwen. De jaarstukken 2012 zijn om onverklaarbare redenen niet terug te vinden op de website van de gemeente Grave.

Verkiezingsprogramma's 2014 - 2018

Tot zover de betreuwenswaardig korte opsomming van de in de afgelopen raadsperiode geformuleerde en gerealiseerde doelen op het gebied van natuur, milieu, groene energie en duurzaamheid. Dat moet de komende 4 jaar beter kunnen, toch? Tijd voor een kijkje in de verkiezingsprogramma's!

Het CDA is dé partij van de samenleving. Met deze zin begint ieder hoofdstuk van het verkiezingsprogramma.

Om die reden kiest het CDA voor duurzaamheid en leefbaarheid, zo is te lezen in hoofdstuk 9, getiteld Duurzaam omgaan met de 'agrarische ruimte'.

'Het CDA vindt dat de leefbaarheid in het landelijk gebied op sommige plekken onder druk komt te staan, terwijl juist de leefbaarheid, met dank aan de sterke sociale samenhang, in het landelijk gebied één van de sterke punten is. Volgens het CDA dienen naast de bestaande land- en tuinbouw andere economische dragers gezocht te worden'. Ja, ja! Dus de leefbaarheid in het landelijk gebied hangt alleen af van economische factoren...

'Het CDA vindt het van groot belang dat de agrarische bedrijven zich verder kunnen ontwikkelen en zich kunnen aanpassen aan de eisen van markt en maatschappij. In een gemeente, die rijk is aan natuur en landschap en die inzet op recreatie en ook zorg, is volgens het CDA het toevoegen van een tweede tak voor een aantal bedrijven een mogelijkheid zoals zorgboerderij, kamperen bij de boer en agrarisch natuur- en landschapsbeheer'. Een neventak, daar is niks mis mee. Maar agrarische bedrijven die zich aanpassen aan de eisen van markt en maatschappij? Durft het CDA de term dierenwelzijn niet in de mond te nemen? Of kiest het CDA bewust voor deze formulering, zodat iedereen aan dierenwelzijn denkt terwijl het CDA eigenlijk doelt op kiloknalers en meer voor minder?

'Om duurzame oplossingen efficiënt te kunnen toepassen kan vergroting van agrarische bedrijven en de komst van grotere stallen nood-

zakelijk zijn', aldus het CDA. 'Een kwalitatieve inpassing in het landschap van deze diervriendelijke en duurzame stallen is dan een vereiste'. De enige duurzame oplossing is minder beesten. Daar hebben we toch geen grotere stallen voor nodig? En jawel, daar komt hij weer, de toverformule: 'Bij alle ontwikkelingen in het buitengebied dient duurzaamheid het uitgangspunt te zijn'!

In hoofdstuk 10, getiteld Samen Sterk in het Buitengebied, is te lezen dat het CDA niet accepteert dat mensen onze natuur verrommelen. 'Het CDA vindt dat er moet worden opgetreden tegen schandalige overtredingen als het dumpen van afval, het wildcrossen, stroperij en illegale lozingen in bodem en oppervlaktewater van en in het buitengebied. Het CDA wil geen rotzooi in onze natuurgebieden! Gelukkig, zijn we het toch nog ergens over eens!

Keerpunt 2010 heeft de volgende visie op Grave als gemeenschap:

'Dynamiek, behoud en herstel gaan hand in hand en verkeren niet op gespannen voet. Het is de taak van de gemeente om in voortdurende (!) samspraak met haar inwoners een klimaat te scheppen waar economie, ecologie en schoonheid in balans worden gebracht, zoekend naar een versterking van de identiteit van 'Grave': groen, prachtig gelegen aan de Maas, waar je goed kunt wonen, werken en verblijven in de stad én de kerkdorpen'.

Het logo van Keerpunt 2010 drukt dat uit.

In het verkiezingsprogramma van deze oppositiepartij is helaas meer aandacht voor groenonderhoud dan voor de echte problemen op het ge-

bied van natuur en milieu. In het hoofdstuk Groenonderhoud, natuurontwikkeling en landbouw is het volgende te lezen.

'Al jaren wordt er door de huidige coalitie bezuinigd op het groenonderhoud. Dit heeft gevolgen voor de leefbaarheid van de kernen en wijken. De parken en de plantsoenen zijn de groene longen van onze leefomgeving. De kwaliteit van dit groen loopt ondanks de inzet van onze goed functionerende gemeentelijke buitendienst snel achteruit. Door het politieke bestuur is gekozen voor minder onderhoud en onderhoudsarme beplanting. De gevolgen van deze bezuinigingen zijn dan ook te zien. Het onkruid groeit welig en bloemen zijn een spaarzaamheid.

Naast groenontwikkeling en onderhoud in de stad en de dorpen hebben wij als gemeente ook een groot belang in de natuurontwikkeling in

het buitengebied (maasheggen) en bevordering van de biodiversiteit in de gehele gemeente.

Een aantal jaren geleden was er aan de rand van het Estersveld een mooie plukweide gerealiseerd. Veel inwoners van Grave en Escharen genoten zichtbaar van dit stukje natuur.

Aandachtspunten:

- Keerpunt 2010 wil de neergaande spiraal in het onderhoud van het publiek domein doorbreken. Wij zien hier ook een rol weggelegd voor de dorps- en wijkraden, ondersteund door buurt- en wijkverenigingen en gefaciliteerd door de gemeente. Maak bewoners actief want een verzorgde groene buurt zorgt voor een fijnere leefomgeving, voorkomt dat het rommeliger wordt en voorkomt vandalisme.
- In samenwerking met het I.V.N. de biodiversiteit bevorderen. In alle kernen 'plukweiden' inzaaien.

- Onkruidbestrijding met gebruik van zo min mogelijk chemicaliën.
- Niet verder bezuinigen op de buitendienst, maar juist investeren.
- De gemeente speelt een belangrijke rol om kinderen te stimuleren om te bewegen. Er moet een evenwichtiger balans gevonden worden in het soort speeltoestellen en -tuintjes.

- Bij het onderhouden en aanplanten van groen moet er rekening gehouden worden met de wensen van onze kinderen.
- Aandacht voor het buitengebied en de agrarische ondernemers. Openstaan voor en bevorderen van innovatie, duurzaamheid en verbrede landbouw'.

Tja, wat moeten we van dat laatste aandachtspunt denken? Weinig concreet, dat in ieder geval. En je kunt er alle kanten mee op! Was de mening van Keerpunt 2010 over het buitengebied en de landbouw maar even duidelijk en uitgesproken als die over groenonderhoud.

Lokale Partij Grave

In het programma van de Lokale Partij Grave is in het hoofdstuk Ontwikkelingen Buitengebied het volgende te lezen.

'Nieuwe economische ontwikkelingen dienen gericht te zijn op duurzaamheid en innovatie. Het buitengebied van Grave heeft primair een agrarische functie. De agrarische ondernemers in het buitengebied zorgen voor een economisch vitaal platteland. Nieuwe duurzame agrarische ontwikkelingen krijgen binnen ruimtelijke en landschappelijke randvoorwaarden steun van de Lokale Partij Grave.

Economische ontwikkelingen gaan als het aan de Lokale Partij Grave ligt hand in hand met verbetering van de aanwezige waarden in ons buitengebied. We denken dan aan de kwaliteitsverbetering van bodem, water, lucht, natuur of cultuurhistorische kenmerken.

- De 5 sterrenregio (samen werken aan oplossingen voor de huidige en toekomstige problemen op de arbeidsmarkt) waarin Grave met 19 andere gemeenten samenwerkt, wil uitgroeien tot de Agro en Food regio van Zuid-Nederland. Wij willen dit initiatief van regionale samenwerking ondersteunen.
- Ons buitengebied is meer dan onze primaire agrarische bedrijven. Ook in de toekomst wil de Lokale Partij Grave nieuwe economische dragers voor ons buitengebied stimuleren. We

denken dan aan het mogelijk maken/stimuleren van kleinschalige bed & breakfast, kampeerboerderijen en kleinschalige ontwikkelingen op het vlak van recreatie en toerisme. Lokale initiatieven van ondernemers en bewoners kunnen op sympathie van de LPG rekenen.

- Een belangrijke opgave voor het Graafse buitengebied bevindt zich in het Raamdal. Het betreft een combinatie van de versterking van ecologische verbindingen, realisatie van waterberging en een betere recreatief-toeristische toegankelijkheid. De Lokale Partij Grave is voorstander van deze integrale ontwikkeling'.

Ook hier is de hamvraag: wat is duurzaamheid? De ervaring leert dat duurzaam meestal betekent economisch duurzaam. Nou ja, die ruimtelijke en landschappelijke randvoorwaarden en de verbetering van de aanwezige waarden in het buitengebied zijn tenminste pluspunten. En het programma van de Lokale Partij Grave kent zo waar een heuse milieuparagraaf! Daarin is het volgende te lezen.

'Bij lokaal milieubeleid is de betrokkenheid van de burgers voor de Lokale Partij Grave een zeer belangrijk thema. Hoe betrekken wij de Graafse burgers bij dit onderwerp.

In een afgelopen raadsperiode heeft het college aangekondigd een milieubeleidsplan voor de gemeente Grave op te stellen dat breed wordt gedragen. Ook zou een raadsnotitie opgesteld worden zodat de Raad hier-

over zou debatteren. In een interactief proces zouden onze burgers daarbij worden betrokken. De LPG kon met het plan instemmen. Er is echter van deze notitie/interactie nog niets terecht gekomen. Wij willen dit graag veranderen. Het college zei jaren geleden al in het voorwoord van het milieuprogramma dat:

"Eén van de grootste verantwoordelijkheden van de lokale overheid is de zorg voor het Milieu en de leefomgeving van de burgers". Zij wilden een aansluiting zien te vinden bij de belevingswereld van de burgers. Dat wil volgens ons ook zeggen dat er aandacht moet zijn voor duurzaam bouwen maar ook voor de wat kleinschalige milieuaspecten zoals vervuiling van straten, paden, brandgangen, overlast van hondenpoep, bekladden van gevels en gebouwen en onkruidbestrijding.

De Lokale Partij Grave is van mening dat milieu de aandacht verdient van iedereen. Uiteraard oefenen wij hier lokaal weinig invloed uit op het wereldgebeuren. Maar toch kan het voortdurend afwegen of onze gedragingen het milieu onnodig belasten, een positieve bijdrage geven aan de verbetering van het milieu'.

Kennelijk heeft de Lokale Partij Grave als coalitiepartner niet met de vuist op tafel geslagen toen het beloofde milieubeleidsplan er maar niet kwam! Zou dat dan de komende raadsperiode wel gaan gebeuren? En wat te denken van de uitvoering van dat milieubeleid? Aansluiten bij de belevingswereld van burgers is mooi, maar zijn we tegenwoordig niet allemaal wereldburgers?

In het verkiezingsprogramma van Trots Liberaal Land van Cuijk is een hoofdstuk gewijd aan de omgang met cultureel erfgoed, de natuur en het milieu. Daarin is onder andere het volgende te lezen.

‘Ook de landschappelijke waarde van het buitengebied, dat via de groenstructuur en het Raamdalen is verbonden met de woonomge-

ving, wordt door velen hoog gewaardeerd en biedt veel inwoners mogelijkheden voor sport en recreatie vlakbij huis. Trots Liberaal wil dat deze kwaliteit beschermd wordt. Bewustwording van de mooie natuur, de flora en fauna die ons omringt moet door educatie gestimuleerd worden om duurzaam gebruik en behoud in de toekomst te waarborgen. Kleinschalige recreatie in natuurgebieden moet mogelijk zijn, bijvoorbeeld door recreatieve en educatieve wandel- en fietsroutes in het Raamdalen uit te zetten. Binnen de lokale en regionale mogelijkheden wil Trots Liberaal op het gebied van milieu en duurzame energie de landelijke politiek beïnvloeden voor zover die

gevolgen heeft voor onze gemeente. Medewerking aan windenergie zien we in onze gemeente als buitengewoon ongewenst wegens de landschapsvervuiling, de geluidsoverlast en de sterk wisselende windkracht. Gebruik van zonne-energie en van waterkrachtenergie uit de Maas is wel duurzaam en willen we stimuleren. Proefboringen en exploitatie van schaliegas in onze gemeente zal Trots niet accepteren. Er is nog onvoldoende bekend over de schadelijke effecten van proefboringen. Eerst dient de veiligheid voor mens en milieu gewaarborgd te zijn’. Nou, dat is in ieder geval een standpunt over groene energie. Nu de concrete acties nog!

Ook de lokale VVD heeft een standpunt over groene energie. Maar dat is dan ook meteen het enige standpunt in hun programma dat te maken heeft met natuur, milieu, groene energie en duurzaamheid. In het hoofdstuk Economie staat:

‘De VVD wil het gebruik van duur-

zame energiebronnen, zoals aardwarmte, zonne-energie, reststoffen en vergisting van groenafval stimuleren. De gemeente dient hier een duidelijk, eenduidig en lange termijn beleid voor te ontwikkelen. Het toepassen van duurzame energiebronnen mag niet verzanden in ellenlange vergunningenprocedures’. Aardwarmte en zonne-energie, oké, maar het verbranden van reststoffen en het vergisten van groenafval zijn wat ons betreft geen voorbeelden van groene energie!

Het enige dat het verkiezingsprogramma van de VVD zegt over agrarische bedrijven, is dat zij hun acti-

viteiten in het buitengebied moeten kunnen combineren met nevenactiviteiten. Over geurhinder of mestoverschot wordt uiteraard met geen woord gesproken. Bij het doorzoeken van het document op de term natuur kwam tot mijn schrik de volgende passage uit het hoofdstuk Recreatie en Toerisme naar boven:

‘De VVD vindt dat recreatie altijd in de natuur mag en dat recreatieve ondernemers daar moeten kunnen uitbreiden, tenzij aantoonbare schade aan de natuur wordt toegebracht’.

Opgave lid / gezinslid / donateur milieuvereniging Land van Cuijk

Omdat ik het goede en belangrijke werk van de Milieuvereniging Land van Cuijk 'natuurlijk' graag wil ondersteunen, geef ik mij op als lid / gezinslid / donateur: (doorhalen wat niet van toepassing is!)*

Voornaam: _____ Voorletters: _____ Achternaam: _____ Geslacht: M / V*

Adres: _____ Postcode: _____ Woonplaats: _____

E-mailadres: _____ Telefoon nr.: _____

Handtekening: _____ Datum: _____

De jaarlijkse contributie bedraagt € 15,00 voor leden en € 2,50 voor gezinsleden (tweede of volgende leden in één gezin of andere samenlevingsvorm). Donateurs die een bijdrage van minimaal € 15,00 per jaar betalen ontvangen, evenals de leden, het verenigingsblad de INFO.

Wilt u zo vriendelijk zijn deze bon uit te knippen en in een gesloten enveloppe te sturen naar:

• Milieuvereniging Land van Cuijk - Postbus 8 - 5450 AA Mill

‘Bij de verkiezingen van 2010 zijn de progressieve krachten van de Partij van de Arbeid, de SP, GroenLinks en D66 gebundeld om tegenwicht te bieden aan de behoudende lijn die Grave domineert. Deze lokale partij, VPGrave, is een factor van betekenis geworden in de Graafse politiek. Ondanks dat zij de meeste stemmen behaalde, is VPGrave in 2010 buitengesloten bij de collegevorming. Daarom is op basis van een vernieuwend en vooruitstrevend programma de afgelopen jaren oppositie gevoerd.

VPGrave staat voor Verenigd Progressief Grave. Kernwaarden zijn solidariteit, rechtvaardigheid, duurzaamheid en bevoegenheid. De inwoners van onze gemeente moeten kunnen rekenen op een samenhangend beleid op de belangrijke terreinen van wonen, zorg en welzijn. VPGrave zal alle mogelijkheden aangrijpen om de naar binnen gekeerde Graafse bestuurscultuur te veranderen. Grave is steeds meer onderdeel van het Land van Cuijk. Een naar binnen gekeerde Graafse politiek is ten dode opgeschreven. Wij kiezen voor bestuurskracht’.

VPGrave stelt in de komende raads-periode vier punten centraal:

- Sterk bestuur en betere dienstverlening.
- Betrokkenheid en faciliteiten voor dorpen en wijken.
- Een goede sociale en economische basis.
- Duurzame leefomgeving en passende woonruimte voor iedereen.

Voor ons is natuurlijk met name het vierde kernpunt, een duurzame leefomgeving en passende woonruimte voor iedereen, interessant.

Daarin is onder andere te lezen:

‘Grave, de kerkdorpen en het buitengebied hebben elk een eigen kwaliteit. Die moet beschermd en versterkt worden. Het buitengebied is mooi, maar staat onder druk. In open gebieden kan nieuwbouw alleen bij sloop van bestaande bouw en moet deze de ruimtelijke kwaliteit versterken.

De huidige praktijk, waarbij private eigenaren en ontwikkelaars onbelemmerd het voortouw hebben, past vaak niet meer. Op een aantal plaatsen is actieve grondpolitiek nodig.

Behoud van kwaliteit vraagt een sterkere handhaving en het stellen van prioriteiten.

In de huidige bestuurscultuur is er de neiging om te sjoemelen met het handhaven van wet- en regelgeving. Dat is dodelijk voor het vertrouwen en gezag van de overheid! Daar zullen we dus extra op inzetten’. Kijk, daar hebben we nou wat aan!

‘Verdere verrommeling van het buitengebied wordt tegengegaan en daar waar mogelijk teruggedraaid.

• Actiepunt:

Er komt een nieuwe realistische werkwijze, waarbij de gemeente voor strategische locaties en objecten een actieve rol neemt bij ontwikkeling en handhaving van ruimtelijke kwaliteit.

Duurzaamheid is bij de gemeente teveel een loze kreet die in goede voornemens en intenties blijft steken. Expliciete aandacht voor duurzaamheid in het gemeentelijk denken en handelen is een noodzaak.

Ruimtelijke duurzaamheid betekent dat plannen uitgaan van de natuurlijke basis van het gebied (geologie en water) en dat toe te passen materialen herbruikbaar zijn. Ge-

zondheidseffecten worden meegewogen bij bouwplannen in stad en buitengebied (o.a. landbouw). Bij afvalbeleid willen we een aanpak waarbij er bijna geen restafval overblijft. Voor energie richten we ons op besparing en omschakeling naar bronnen die niet eindig zijn. Maatschappelijke en commerciële bedrijvigheid moeten bijdragen aan de omvorming naar een circulaire economie. Bij al ons handelen denken we aan de effecten voor de generaties die na ons komen.

• Actiepunt:

Bij het ontwikkelen van ruimtelijk beleid en het beheer van de woon- en leefomgeving wordt een duurzaamheidsparagraaf standaard.

• Actiepunt:

De gemeentelijke bedrijfsvoering wordt omgevormd, zodat deze leidt tot een circulaire inzet van energie en grondstoffen.

• Actiepunt:

Het verval van de Maas bij de sluis biedt kansen voor een waterkrachtcentrale; initiatieven daartoe worden door de gemeente actief ondersteund’.

Zoals te verwachten was, past het programma van VPGrave het beste in ons straatje. Jammer dat deze partij niet wat meer van onze speerpunten heeft overgenomen. Jammer ook dat zelfs deze partij zich niet waagt aan stellige uitspraken over de intensieve veehouderij.

Sylvia van Duijnhoven

DEN BOSCH – De leden van het provinciale Burgerplatform Minder Beesten, waarvan ook Milieuvereniging Land van Cuijk lid is, zijn zwaar teleurgesteld in de uitkomst van het debat dat vrijdag 7 februari plaatsvond in Provinciale Staten van Brabant. Een meerderheid, met prominente rol van CDA, VVD en SP, steunde de voorstellen van het provinciebestuur om de veehouderij in Brabant weer extra ontwikkelruimte te geven. Volgens de leden van het Burgerplatform Minder Beesten is die ruimte er al lang niet meer en negeert Provinciale Staten de situatie in de overbelaste gebieden, zoals de Peel, Kempen en Baronie, waar de leefbaarheid al jaren onder druk staat.

Het argument dat de provincie Noord-Brabant nu reeds de allerhoogste vee-dichtheid van Europa heeft, maakte geen enkele indruk op de Statenleden. Een meerderheid ging namelijk akkoord met de Verordening Ruimte 2014. Daarin staat dat de bouwblokken van veebedrijven maximaal benut mogen worden (1,5 hectare) en zelfs worden opgerekt door bijvoorbeeld de voeropslag buiten het bouwblok te plaatsen. Dit betekent dat veehouderijen nog steeds kunnen groeien en dus meer dieren kunnen gaan houden. Ook in de overbelaste gebieden.

Stankregels verruimd

Daarnaast mogen veebedrijven meer geur (stank) gaan produceren en uitstoten. Hiervoor zijn de criteria met betrekking tot de voor- en achtergrondbelasting aangepast. In de aangenomen Verordening Ruimte 2014 wordt uitgegaan dat 12 procent van de inwoners in de bebouwde kom hinder mogen ondervinden van de intensieve veehouderij. In het buitengebied is dit zelfs 20 procent. Deze ruime normering staat haaks op landelijk beleid. Daarin wordt gestreefd naar 3 procent stankgehinderden en een voorlopige richtwaarde van 12 procent. De provincie Brabant zit daar dus ruimschoots boven.

Daar komt bij dat stank afkomstig van uitrijden van mest op het land, mestopslag, mestfabrieken, melkveebedrijven en nertsenfarms nog steeds niet meegeteld

wordt bij het vaststellen van de zogeheten achtergrondbelasting. Ook de Wet Geurhinder en Veehouderij vormt geen enkele beperking: veebedrijven mogen ook in de overbelaste gebieden blijven uitbreiden mits er 50 procent extra geur wordt gereduceerd. In de praktijk zullen veehouderijen blijven groeien, totdat de stankruimte maximaal is benut (12 procent voor de bebouwde kom en 20 procent voor het buitengebied). In feite wordt er dus niets gedaan aan de huidige, hoge stankoverlast.

Risico pluimvee & varkens genegeerd

Mens, Dier & Peel en Milieuvereniging Land van Cuijk hebben begin februari aandacht gevraagd voor het grote aantal pluimvee- en varkensbedrijven dat op zeer korte afstand van elkaar is gevestigd in Brabant. Volgens een rapport van het RIVM vormen opeenstapeling van dieren in een bepaalde regio (veedichtheid), omvang van veebedrijven (megastallen) én de combinatie van pluimvee- en varkensbedrijven op korte afstand van elkaar een risico voor het uitbreken van dierziekten en het ontstaan van zoönosen (ziekten die kunnen overspringen van dieren op mensen, zoals de Q-koorts en influenza).

Een amendement van de PvdD om geen uitbreidingsvergunningen meer te verlenen aan pluimvee- en varkensbedrijven die binnen 1.000 meter van elkaar staan verwijderd, werd 'ontraden' door gedeputeerde Yves de Boer vanwege 'tekstue-

le onjuistheden'. De bereidheid ontbrak om de tekst te corrigeren en het voorzorgsbeginsel te hanteren. Uiteindelijk stemde een meerderheid (CDA, VVD en SP) tegen dit amendement.

Volksgezondheid niet leidend

Ook een motie van de PvdA en 50+ om een 'gezonde afstand' aan te houden tussen woningen en veebedrijven werd weggestemd, nadat de gedeputeerde deze eveneens had ontraden met het argument dat er 'geen bewijs' is voor het hanteren van een minimum afstand. Opvallend was dat veel Statenfracties nog steeds geloven dat 'volksgezondheid leidend' is in de plannen van de provincie, ondanks de mogelijkheden voor verdere opschaling en uitbreiding van veebedrijven in de overbelaste gebieden en de daaraan verbonden risico's. In de Structuurvisie staat bijvoorbeeld nog steeds dat de Peelregio is aangewezen als concentratiegebied voor de agrobusiness.

Van 'overbelast' naar 'urgentie gebied'

Ronduit doorzichtig is de taalkundige truc van het provinciebestuur om de 'overbelaste gebieden' te transformeren tot 'urgentiegebieden met overlast'. Deze overlast zou vervolgens beperkt zijn tot geur, fijnstof en beleving. Andere belangrijke factoren, zoals veedichtheid, schaalgrootte en risico's van infectiedruk, werden door de meeste fracties simpelweg genegeerd of in de eveneens

aangenomen Brabantse Zorgvuldigheidsscore Veehouderij (BZV) gereduceerd tot 'diergezondheid op bedrijfsniveau'.

Afschuiven naar gemeenten en burgers

Een zorgelijke ontwikkeling is dat de provincie de praktische uitvoering vooral overlaat aan de Brabantse gemeenten. Daarmee gaf de provincie in feite de controle uit handen om sturend op te treden om verdere groei van de veestapel te voorkomen zodra de tijdelijke bouwstop in maart ten einde loopt. Tandeloos en vrijblijvend was de motie, waarin GS wordt opgeroepen alle mogelijke inspanningen te leveren om te voorkomen dat tussen het aflopen van de tijdelijke bouwstop en de formele aanwijzing van de urgentie- en impactgebieden ongewenste ontwikkelingen kunnen plaatsvinden, zoals toename van het aantal dieren.

Tegen deze achtergrond is het opmerkelijk dat Provinciale Staten zo'n hoge verwachtingen blijft koesteren van de 'verplichte dialoog' tussen boeren en burgers. De aangenomen Verordening Ruimte, BZV en Structuurvisie biedt volop ruimte voor uitbreiding van de veebedrijven. De vraag is wat burgers

nog kunnen en mogen verwachten van een dialoog als de uitkomst bij voorbaat is afgedekt ten gunste van de veehouder die wil uitbreiden?

Mestfabrieken & subsidies

Een meerderheid ging verder akkoord met voorstellen van Gedeputeerde Staten om mee te werken aan het bouwen van tientallen mestfabrieken. De verwachting is dat die vooral in de Peel en Kempen komen te staan. Op de vraag waar de mestkorrels en andere ingedikte mineralen naar toe kunnen, kwam geen duidelijk antwoord. Ook toen gewezen werd op het feit dat er in het buitenland steeds minder belangstelling is voor het ingedikte mestoverschot uit Nederland. Het CDA bleef volhouden dat er sprake is van het 'bruine goud'. Niet uitgesloten is dat in dit verband ook gedacht wordt aan subsidiemogelijkheden, want een amendement van de PvdD om géén subsidies te verstrekken aan mestvergisers werd weggestemd door CDA, VVD én SP. De SP verschoot zich hierbij achter gedeputeerde Pauli (VVD) die erop wees dat Provinciale Staten eerder heeft ingestemd met het energiefonds en dat wijziging hiervan zou overkomen als een 'onbetrouwbare overheid'.

MILIEU

KLACHTEN CENTRALE

(073) 681 28 21

Voor het melden van klachten over het milieu, zoals:

- Stankoverlast
- Geluidsoverlast
- Illegale stort
- Verdachte kap
- Verdachte lozing
- Verdachte vervuiling
- oppervlaktewater
- Bodemverontreiniging
- Vissterfte
- Verdachte jacht

Gemeente Boxmeer
(0485) 58 59 11

Gemeente Cuijk
(0485) 39 66 00

Gemeente Grave
(0486) 47 72 77

Gemeente Sint Anthonis
(0485) 38 88 88

Gemeente Mill en St. Hubert
(0485) 46 03 00

Politie afdeling milieu
Regio Brabant Noord-Oost
(0413) 32 30 30

Buiten kantooruren en tijdens de week- einden kunt u uw klachten kwijt, door gebruikmaking van het milieuklachtennummer van de provincie Noord-Brabant: (073) 681 28 21.

Verkiezingen in Mill en Sint Hubert

De gemeenteraadsverkiezingen 2014 zijn mogelijk (een van) de laatste voor de gemeente Mill & Sint Hubert als zelfstandige gemeente. Per 1 januari 2014 vormen de ambtelijke organisaties van Cuijk, Grave en Mill & Sint Hubert (CGM) al één geheel, wat een opmaat is om tot één gemeente te komen. Hier een kort overzicht van wat zich op gemeentepolitiek niveau de afgelopen vier jaar heeft afgespeeld op het gebied van natuur en milieu.

4 jaar geleden

Aan de gemeenteraadsverkiezingen van 3 maart 2010 nam de PvdA niet meer deel (kon geen kandidaat-gemeenteraadsleden vinden), zodat de twee zetels die deze partij in de voorgaande raadsperiode bezette verdeeld moesten worden over de overige vier partijen. De gelukkigen waren Algemeen Belang '90 (van 4 naar 5) en de Vier Kernen Partij (van 3 naar 4). Het CDA (4 zetels) en Dorpslijst Langenboom (2 zetels) bleven gelijk.

De winnaars AB'90 en VKP vormden een college, maar, zoals op de website van eerstgenoemde staat te lezen, "[i]n november 2010 liep het door diverse redenen spaak in het college. Algemeen Belang '90 besloot afscheid te nemen van de VKP als coalitiegenoot en vormde vanaf dat moment samen met het CDA het college van B&W van de gemeente Mill en Sint Hubert."

Collegeprogramma 2011-2014

Het collegeprogramma 2011-2014 is opgebouwd uit 11 hoofdstukken. In het tweede hoofdstuk, over 'Openbare ruimte', wordt een evaluatie van de afspraken met de Vereniging Natuurmonumenten aangekondigd, waarbij moet "worden beoordeeld of de doelen die destijds werden beoogd ook daadwerkelijk zijn gerealiseerd. Een brede toegankelijkheid van de bossen is daarbij van belang."

Het achtste hoofdstuk is getiteld 'Bouwen en Wonen', en daarin wordt gesteld dat er nadrukkelijk ruimte moet zijn voor groei, wat onder andere beperking van de geluidsoverlast van vliegbasis Volkel impliceert. Verder leidt de financiële onzekerheid voor de komende jaren tot "een kritische heroverweging ten aanzien van de reconstructie en de daaraan gekoppelde projecten", waarbij beoordeeld zal worden "in hoeverre een andere prioriteitsstelling en/of fasering daarbij ruimte biedt."

Hoofdstuk 9 behandelt 'Volksgezondheid en Milieu'. Het college wil "aandacht voor factoren die de gezondheid nadelig beïnvloeden", zoals de "problematiek rondom Q-koorts, MRSA, fijnstof, stank- en geluidsoverlast." Daarbij wil ze "met iedereen die hierin een rol van betekenis speelt, nadrukkelijk aandacht schenken aan al die factoren die in de beleving van onze inwoners de gezondheid nadelig beïnvloeden. Daarbij [zal ze] er op toezien dat de regels die er zijn ter bescherming van de gezondheid, nauwgezet toegepast worden." De geurverordening – een punt waar de MLvC zich nadrukkelijk mee bemoeit heeft – wordt grondig geëvalueerd, en daarbij zullen volksgezondheid en overlast een rol spelen. "In dit verband zal een passend instrumentarium gevonden moeten worden om de hinder van geur uit mestverwerkings- en biover-

gisticsinstallaties vanaf een bouw-blok te voorkomen."

Wat is er deze raadsperiode bereikt?

In september 2011 is de Structuurvisie 2011-2025 "In duurzaam perspectief" vastgesteld, die richting moet geven aan de gewenste ruimtelijke ontwikkeling van het gehele gemeentelijke grondgebied. Te denken valt hierbij aan het Centrumplan Mill, het LOG Graspeel, de gebiedsontwikkeling Groespeel e.o. (waarover u in het INFO lentenummer van 2011 hebt kunnen lezen) en de Raamvallei (waarover u in de vorige INFO hebt kunnen lezen). In samenwerking met de Dienst Landelijk Gebied is door het Samenwerkingsverband Reconstructie Mill en Sint Hubert (waarin naast medewerkers van de gemeente ook vertegenwoordigers van diverse organisaties – waaronder de MLvC – actief zijn) het Gebiedsprogramma Groespeel e.o. (o.a. uitbreiding dorpsland-schap en kavelruil Groespeel) vastgesteld en uitgevoerd. En behalve in de Groespeel zijn óók in de St. Anthonisloop en de Graspeelloop – maar níet langs het Peelkanaal, zoals oorspronkelijk ook de bedoeling was – (natte) ecologische verbinding-zones, al dan niet voorzien van recreatieve voet- en fietspaden, aangelegd; in 2011 met een totale lengte van 0,9 kilometer, en in 2012 met een totale lengte van 11,3

kilometer. In 2013 is daar niets bij gekomen. In 2012 is 34 hectare aan landschapselementen aangelegd, in het kader van de reconstructie.

Het in 2006 vastgestelde Bomenbeleidsplan is in 2010 geactualiseerd, en dat jaar is ook de Bomenverordening gereed gekomen. Het milieubeleid in de (bijna) afgelopen raadsperiode werd verwoord in het Milieubeleidsplan 2009-2012, waarbij milieubeleid, programma en verslag jaarlijks werden geactualiseerd. Een nieuw Milieubeleidsplan is niet meer opgesteld, in plaats daarvan is men een paar jaar bezig geweest het Groenstructuurplan (1999-2004) te actualiseren, en – wat minder lang – een Groenbeleidsplan op te stellen. Sinds het CGM-verband gebeurt dit in samenwerking met de gemeenten Cuijk en Grave. In de raadsvergadering van 13 februari 2014 zijn Het Groenbeleidsplan 2013-2022 en het Groenstructuurplan 'Groen voor iedereen!' aan de gemeenteraad voorgelegd.

In het Groenbeleidsplan (GBP) staat beschreven welke visie de drie (CGM) gemeenten hebben op de bescherming en versterking van openbaar groen vooral binnen de bebouwde kom, terwijl in het Groenstructuurplan (GSP) per gemeente (immers: de groenstructuur is per gemeente anders) wordt vastgelegd wat de gewenste toekomstige groenstructuur is, dus waar de hoofdgroenstructuur ligt, welk openbaar groen belangrijk is en daarom behouden of zelfs uitgebreid moet worden. Het GSP moet ook concrete invulling geven aan de thema's uit het GBP.

Het GSP kent zogenaamde groene structuurdragers, dat zijn structurerende groenelementen als bossen, laanbomen en landschapsparken, waar de gemeente garant staat voor beheer en instandhouding ervan. Daarnaast kent het wijken en straten bepaalde karakteristieken toe, waarbinnen het groen – speelveldjes, groenstroken – wat vrijer is in te vullen, en wijkbewoners speci-

fieke groenwensen in samenspraak met de gemeente kunnen laten vervullen, mits het totale oppervlak aan groen niet toeneemt (!). Het plan heeft de volgende thema's als uitgangspunt: leefbaarheid, duurzaamheid, biodiversiteit (variatie in soorten groen met als gevolg variatie in dieren), beeldkwaliteit (beheer op basis van beelden) en participatie, waarbij per thema speerpunten zijn aangegeven. Onder het thema participatie wordt verstaan: de inwoners betrekken bij het onderhoud van het groen, wat hen meer zelf verantwoordelijk maakt voor hun woonbeleving in hun buurt, en de sociale cohesie kan bevorderen. Een belangrijke – niet expliciet genoemde – reden voor deze participatie is natuurlijk een financiële. Immers, de economische crisis is ook aan de gemeente Mill & Sint Hubert niet voorbijgegaan, en bijgevolg wordt er bezuinigd: in de program-mabegroting van 2014 wordt voorgesteld vanaf 2015 maar liefst 20% te bezuinigen op het onderhoud van het openbaar groen: "Deze taakstelling kan worden verwezenlijkt door gezamenlijke aanbesteding, CGM, verkoop snippergroen en/of onderhoud groen door bewoners" (pag. 9). Hoe die participatie door de bewoners er precies moet komen uitzien is nog niet duidelijk: "In 2014 wordt een beeldkwaliteitsplan opgesteld voor beleid ten aanzien van planmatig en verantwoord groenonderhoud waarin ook kaders worden opgenomen voor burgerparticipatie" (pag.24).

Verkiezingsprogramma's 2014-2018

Wat hebben de 4 politieke partijen die aan de gemeenteraadsverkiezingen deelnemen in hun verkiezingsprogramma staan voor wat betreft natuur en milieu?

LIJST 1:

Dit programma heeft de titel 'Millse oplossingen'

gekregen. "Met het thema 'Millse Oplossingen' gaat AB'90 de landelijke thema's en problemen in onze gemeente te lijf met lokale oplossingen [en wel op een wijze] die past bij de schaal van onze kleine, groene, gezellige plattelandsgemeente".

Voor wat betreft agrarische activiteiten pleit AB'90 voor een "zorgvuldige veehouderij". Ze stelt dat agrarisch ondernemen voor de gemeente Mill & Sint Hubert een belangrijke economische activiteit is, maar dat de "ontwikkelingen in de bedrijfstak intensieve veehouderij... de laatste jaren erg in een achtbaan verzeild geraakt" zijn. "De veranderende beeldvorming van zogenaamde 'Megabedrijven', de bezorgdheid over de volksgezondheid en het toegenomen bewustzijn van dierenwelzijn, maakt dat ondernemen in deze bedrijfstak er niet gemakkelijker op is geworden. De met agrarische bedrijvigheid gepaard gaande 'stankoverlast' zorgt voor een toenemend aantal klachten uit de omgeving. De ontwikkelingen in de techniek bv. luchtwassers en het proactief werken aan een beter draagvlak in de omgeving kan hiervoor een oplossing bieden". En wat zijn dan de 'Millse Oplossingen'?

- Ruimte voor ondernemen zonder overlast voor de omgeving
- Versterken en faciliteren van ontwikkelingen en projecten in AgriFood Capital [regionaal samenwerkingsverband gericht op innovatie in de agro- en food Business, met als speerpunten: - duurzame agrofoodketen; - gezonde voeding en lifesciences; - technologie en techniek; - biobased en groene energie; zie www.agrifoodcapital.nl]
- Stimuleren provinciale beleid

'Zorgvuldige veehouderij'

- Prioriteren volksgezondheid
- Dierenwelzijn bevorderen
- Draagvlak in omgeving respecteren
- Stimuleren innovatie in de agro-productie
- Faciliteren en begeleiden bedrijfsbouw bv. van agrarisch naar R&T [Recreatie en Toerisme]

Aan milieu of natuur wordt geen aparte paragraaf gewijd, maar heren der staan in het verkiezingsprogramma wel wat 'groene' onderwerpen. Hoe deze aandachtspunten geconcretiseerd moeten worden staat niet aangegeven, ze worden enkel genoemd:

- Aanpakken vervallen en verrommelde plekken en panden
- Stimuleren van duurzaam wonen met aandacht voor energie, materiaalgebruik en zelfvoorzienendheid
- Verkeerstromen slimmer en veiliger door en om de gemeente leiden
- Rondweg Sint Hubert op de investeringsagenda krijgen van Provincie Brabant
- Optimaliseren openbaar vervoer voor iedereen
- Stimuleren wandel- en fietsgebruik in onze gemeente
- Ontwikkelen van Recreatie & Toerisme als sterke economische drager
- Volkstuinjes en/of dorpse pluk- en groentetuin in openbaar groen realiseren
- Groene en recreatieve kwaliteiten van De Kuilen versterken
- Ontwikkelen van gezin-kinder-natuur-leerwandelpad
- Stimuleren en faciliteren van een natuur- en sportroute of parcours
- Terugdringen wildcrossen door o.a. het faciliteren van alternatieven

Daarnaast pleit AB '90 "voor gerichte geluidsmetingen om aantoonbare geluidsbelasting op onze gemeente [van vliegbasis Volkel] te helpen terugdringen".

LIJST 2:

Het CDA heeft haar verkiezingsprogramma 'Samen, Inhoudelijk & Krachtig' genoemd. Het bestaat uit vijf hoofdstukken, waarvan vooral het laatste voor ons in dit bestek interessant is. Dit hoofdstuk is getiteld 'Van verbruiken naar waarderen'. Hierin wordt gesteld: "Alles in onze omgeving heeft zijn waarde. Ook als het niet meteen in geld valt uit te drukken. Natuur moeten we niet verbruiken, natuur moeten we op een manier benutten dat ze daarna ook nog waarde heeft voor de generatie die na ons komt. CDA'ers zijn rentmeesters van wat van waarde is. Daarin zit ook economische potentie. Een goed gebruik van land en grondstoffen, gebruik maken van groene energie, recyclen van grondstoffen en dergelijke, kan door de lokale overheid worden gepropageerd en gestimuleerd."

Het CDA pleit voor een gezonde agrarische sector. "De agrarische sector, die er mede voor zorgt dat wij in zo'n mooi landschap leven maar ook zorgt voor een belangrijk deel van ons voedsel en onze export, moet faire en verantwoorde groeikansen krijgen, zodat de boer ook in de toekomst een fatsoenlijk inkomen kan blijven verwerven. De in het buitengebied wonende niet agrariër zal er begrip voor moeten opbrengen dat de windrichting niet kan worden geregeld en dat zelfs met de meest ingrijpende maatregelen niet alle overlast kan worden voorkomen. Ook hier geldt dat maatschappelijk betrokken ondernemen een voorwaarde is. Na jaren van een daling van het aan-

tal agrarische bedrijven moet men ervoor waken dat we niet door de kritische ondergrens

zakken. Zet minstens in op toekomstvaste bedrijven en houden wat we hebben. Dat laat onverlet dat de gezondheid van zowel de agrarische ondernemer als ook die van de burger/bewoner niet in gevaar mag komen. Wij streven naar een goede balans tussen natuur, landbouw en recreatie. Een buitengebied waar plaats is voor de boer, de inwoners en de toerist." Concrete maatregelen worden niet genoemd.

Een aparte paragraaf in dit hoofdstuk is gewijd aan 'Milieu, groen en vergroening': 'Rentmeesterschap is een van de pijlers waarop het CDA is gebouwd. Natuurlijke grondstoffen mogen we niet alleen verbruiken, maar we moeten ze ook zoveel als mogelijk is bewaren en ontzien. Dat betekent dat we afval moeten recyclen, dat zuinig en verantwoord met voedsel moet worden omgegaan, dat er niet illegaal afval in het buitengebied wordt gestort. Bedrijfsleven en inwoners van onze gemeente moeten zich bewust worden dat er voor hen belangrijke taken en verantwoordelijkheden op dit terrein liggen.

Er moet een verantwoord evenwicht tussen economie en milieu en tussen groei en beperkte mogelijkheden worden gezocht.

- Kennis en kracht in de regio op het gebied van duurzaamheid bundelen;
- Voorbeeldfunctie gemeente op het gebied van Fair Trade en Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen;
- Onderzoek de mogelijkheden voor laadpunten elektrische auto's en het toepassen van zonnepanelen op gemeentelijke gebouwen;
- Kritisch zijn op ontwikkelingen rondom vliegbasis Volkel

en de komst van de JSF. Zowel werkgelegenheid als woon- genot en woningbouw zijn van belang;

- Zoek balans tussen huidige woningbouwlocaties en vraag naar ruimte."

In hoofdstuk twee ('Van grenzen naar ruimte') ten slotte stelt het CDA: "De overheid zal aan

ondernemingen duidelijke richtlijnen moeten geven met betrekking tot milieu en leefomgeving. Ze zal de navolging van die richtlijnen moeten controleren en daar waar die met voeten worden getreden, moeten ingrijpen. Waar toerisme een van de speerpunten is van toekomstig economisch beleid zal er uiterst zorgvuldig met de ruimte moeten worden

omgesprongen. Landschappelijke parels zoals de Kuilen, landgoed de Princepeel en het landgoed Tongelaar zullen moeten worden gekoesterd."

En: " Geef in de inrichting van de openbare ruimte een voorname rol aan fietsers en wandelaars, dit is ook aantrekkelijk in het kader van recreatie en toerisme."

LIJST 3:

Het verkiezingsprogramma van de VKP draagt de titel 'Met ♥ voor de samenleving'. Onder het kopje 'Wonen en milieu' staat: "De VKP heeft consequent aandacht voor ontwikkelingen die zich buiten onze gemeentegrenzen afspelen, maar die grote gevolgen kunnen hebben voor onze eigen inwoners qua leefbaarheid en volksgezondheid. Denk daarbij aan een eventuele herontwikkeling van [het] voormalige terrein van Ferm-O-Feed, diverse biogas installaties en een groot regionaal motorcrossterrein. Daarnaast baart de vervanging van

de F-16 door de J.S.F. op vliegbasis Volkel de VKP zorgen. De resultaten voortkomend uit Geluidsnet zijn daarbij richtinggevend. In samenwerking met de buurgemeenten Landerd en Uden zal de gemeente Mill en Sint Hubert alle mogelijkheden (binnen de wettelijke kaders) moeten benutten om de overlast voor de inwoners tot een minimum te beperken."

Andere in het kader van deze INFO belangrijke punten zijn:

- "De VKP heeft middels het indienen van een amendement bij de vaststelling van de structuurvisie "In duurzaam perspectief" het college verzocht om de doorontwikkeling van "de Kuilen" tot een natuurparel te bewaken."
- "Op initiatief van de VKP heeft de gemeenteraad bij de vaststelling van het bestemmingsplan buitengebied ... 'het (proef) boren naar gas (waaronder schaliegas)' als strijdig gebruik opgenomen. Hierdoor mag het (proef)boren naar schaliegas in onze gemeente dus niet."

- "Op initiatief van de VKP heeft de gemeenteraad besloten om:
 - Het geformuleerde beleid in de 'Verordening geurhinder en veehouderij 2007' in stand te laten.
 - Een volgende evaluatie van deze verordening in 2015 te houden en deze voor te leggen aan de gemeenteraad.
 - De klankbordgroep tijdig bij (de totstandkoming van) deze evaluatie te betrekken."
- "De VKP is voor goed onderhouden wegen, fiets- en wandelpaden. Hierbij dient rekening gehouden te worden met de minder valide medemens. [Tegelijk blijft] de VKP ... aandacht vragen voor de ontwikkelingen betreffende de N264. Het realiseren van een rondweg om Haps zal namelijk ongetwijfeld consequenties hebben voor het dorp Sint Hubert."

Wilt u GRATIS op de hoogte gehouden worden van de laatste regionale natuur- en milieu nieuwtjes?

Bezoek onze website **www.mlvc.nl** en abonneer u op de digitale nieuwsbrief!

LIJST 4:

Het verkiezingsprogramma van deze partij is naamloos, maar zou haar slogan 'Gewoon, voor alle mensen' kunnen dragen. Het is een kort programma (vier A4-tjes), waarin 14 doelen worden geschetst. Geen enkel doel heeft als titel 'milieu' of 'natuur', de enige twee doelen die hier min of meer naar verwijzen zijn:

"10. Landbouw

De Dorpslijst blijft zich verzetten tegen de komst van de zogenaamde "megastallen". Wij kiezen voor de **familiebedrijven** in de landbouw. Zo houd je een gezonde leefomgeving in het buitengebied in stand zodat ook het wonen in het buitengebied aantrekkelijk blijft.

11. Aantrekkelijk platteland

Het is goed dat de woningen in het **buitengebied** na beëindiging van een onderneming behouden blijven. Echter het zou ook goed zijn als bouwvallige oude bedrijfsgebouwen opgeruimd worden met behoud van rechten. Zo blijft onze gemeente een **aantrekkelijke gemeente** om te vertoeven zowel voor de toeristen als bewoners."

Als we deze programma's vergelijken met de speerpunten van de MLvC, dan zien we weinig overeenkomsten. Alleen Dorpslijst Langenboom spreekt zich duidelijk uit

tégen megastallen, waar ook AB'90 géén voorstander van lijkt te zijn, terwijl het CDA daar geen moeite mee lijkt te hebben. Maar het CDA pleit voor (onderzoek naar) zonnepanelen op gemeentegebouwen, waar de andere partijen zich niet uitspreken over andere dan de huidige energiebronnen (waarbij aangetekend moet worden dat de VKP tégen schaliegasboringen is), én het CDA wil elektrisch rijden bevorderen. Andere speerpunten van de MLvC komen in geen enkel Mills verkiezingsprogramma terug.

Jan Reijnen

Vacature

De Milieuvereniging Land van Cuijk (MLvC) heeft 35 leskisten, die de scholen in de gemeente Mill & Sint Hubert – maar ook daarbuiten – kunnen gebruiken om de scholieren natuur- en milieueducatie te geven. De kisten staan in de kelder van het gemeentehuis te Mill, en worden door de scholen zelf gehaald en gebracht.

4 scholen in de gemeente Mill & Sint Hubert maken er jaarlijks gebruik van. Deze scholen hebben een leerkracht die de coördinatie van dit gebruik verzorgt, en die tevens contactpersoon is van de coördinator van de MLvC. Daarnaast heeft iedere school minimaal 2 natuurouders die de leerkrachten ondersteunen met de leskisten, zorg dragen voor de leskisten en aanspreekpunt zijn voor de coördinator.

Ieder jaar worden vóór de zomervakantie de leskisten nagekeken door de groep natuurouders, wat ongeveer 2 uur in beslag neemt, waarvan 1 uur gezellig bijpraten.

De inschrijvingen voor de leskisten worden vóór de zomervakantie gedaan

door de scholen. Daarna gaat de coördinator aan de slag met de uitleenagenda voor het nieuwe schooljaar, wat ook ongeveer 2 uur kost. Hier worden bevestigingsformulieren voor gemaakt, en via e-mail naar scholen en natuurouders gestuurd.

In de loop van het schooljaar kan er nog via de website ingeschreven worden en dit wordt dan door de coördinator verwerkt, zodat de website altijd up-to-date is. Er kan te allen tijde op de website gekeken worden welke leskisten nog beschikbaar zijn. Dit is nuttig voor leerkrachten, ook als ze een leskist op een ander tijdstip willen reserveren. Via de e-mail wordt dit dan naar de coördina-

tor gestuurd, maar dat komt maar zelden voor.

Onze huidige coördinator wil aan het einde van dit schooljaar stoppen, en daarom zijn we op zoek naar een nieuwe coördinator, die haar werkzaamheden wil overnemen. Wat de huidige coördinator jaarlijks ook nog organiseerde is het jaarlijks uitje – met thema – met de werkgroep (natuurouders), wat altijd bijzonder wordt gewaardeerd; maar dit is geen verplichting.

Interesse in deze functie?

Mail naar secretariaat@mlvc.nl
of bel **0485-451071**.

Verkiezingen in Sint Anthonis

In de vorige INFO is uitgebreid aan de orde gekomen dat deze gemeente het grootste aantal varkens per hoofd van de bevolking heeft van heel Nederland. Volgens de ZLTO "iets om trots op te zijn". Het zal u niet verbazen dat de Milieuvereniging daar wat anders over denkt, maar wij zijn ook benieuwd naar de standpunten en de daden van de politieke partijen op het gebied van natuur en milieu, energie en duurzaamheid.

Voordat we de programma's van de partijen in Sint Anthonis gaan beoordelen willen we eerst nog kort terugblikken op de voorbije vier jaar. De afgelopen raadsperiode 2010-2014 was in Sint Anthonis zeer roerig. Behalve ambtelijke onrust, verschuivingen in de top van de organisatie maar vooral het samenwerkingsverband met "grote(re) buur" Boxmeer was er nogal wat politiek gekrakeel. Er zijn liefst drie coalities geweest en dat met slechts vier partijen in de gemeenteraad. Alle partijen hebben in een of twee coalities gezeten maar hebben tevens voor kortere of langere tijd deel uitgemaakt van de oppositie. Dit is zeer bijzonder en misschien wel uniek in heel Nederland. "Rollebollend over straat" zou je dan kunnen concluderen, hoe dan ook net zo gênant als die veel te grote hoeveelheid roze viervoeters.

Een kort overzicht van de feiten.

Gemeenteraad Sint Anthonis: 15 leden. De verdeling hiervan is als volgt:

• CDA	5 zetels
• Sint Anthonis Nu	5 zetels
• VVD	3 zetels
• Samen Welzijn	2 zetels

Coalities:

Voorjaar 2010: na de raadsverkiezingen in maart:

- CDA- SintAnthonisNu 10 zetels.

Vanaf najaar 2011:

- CDA-VVD 8 zetels.

Sinds Kerst 2012 : • SintAnthonisNu
- VVD-Samen Welzijn 10 zetels.

In juni 2009 is de toekomstvisie van de gemeenteraad 2009-2014 vastgesteld. De laatste regels van het beknopte, slechts twee pagina's tellende document waren: "*Duurzaamheid is een belangrijk referentiekader voor beleidsontwikkeling en – uitvoering. Beseft wordt dat de gemeente op dit terrein in haar eigen doen en laten een voorbeeldfunctie heeft te vervullen. Hier worden met name genoemd: energiebesparing en klimaatbeleid, ontwikkelingssamenwerking en armoedebestrijding (millenniumdoelstellingen VN)*". N.B. het vet drukken van die ene wat ons betreft heel belangrijke regel komt voor rekening van de redactie.

Het programma van de eerste coalitie is niet meer volledig, integraal terug te vinden op de gemeentelijke website. Wel indirect als je in het door de tweede coalitie van CDA en VVD opgestelde programma "toekomstgericht werken en versterken" de geel gearceerde gedeelten weglaat. (Zie: http://www.sintanthonis.nl/internet/gemeenteraad_228/ en dan klikken op "*Toekomstgericht verbinden en versterken*", de derde en laatste regel onder het kopje: Coalitie CDA-VVD). Na de "val" van dit tweede college vormt niettemin ook voor de derde coalitie, dus zonder het CDA dit akkoord even goed de basis voor hun handelen. Zeer won-

derlijk, de vraag is gerechtvaardigd of er vooral in de huidige situatie nog enige sprake is van oppositie, het is (veel) meer dan gedogen, het CDA regeert, ofschoon zonder wethouders gewoon mee.....

Alles bij elkaar kan er derhalve geconcludeerd worden dat het enigszins aangepaste coalitieprogramma van CDA en VVD de politieke lijn is geweest in de afgelopen 4 jaar. Het programma bevat 10 hoofdstukken, waarvan 8 over de verschillende onderwerpen van beleid, in hoofdstuk 9 staan de beleidsvoornemens vermeld en in hoofdstuk 10 komt de samenstelling van het college aan bod.

In hoofdstuk 3 gaat het over het buitengebied en in hoofdstuk 6 over duurzaamheid. Het is opvallend genoeg veruit het kortste hoofdstuk van het hele document.

In dit nauwelijks dertien regels (!) tellende stukje wordt met geen woord gerept over de agrarische sector laat staan over de diersoort die in Sint Anthonis het beste vertegenwoordigd is. Of men ziet het verband niet of het laat de politiek geheel koud.

Nou, toch niet helemaal, in 2011 werd de milieuvereniging aangenaam verrast door de presentatie van het 'ontwikkelingsplan Melkveebedrijf Schipperspeel'. Het ging hierbij om uitbreiding en renovatie van dit bedrijf, de stallen werden verbouwd

om vanwege het klimaatvraagstuk en de uitstoot van gassen aan hogere milieueisen te voldoen. Het belangrijkste aspect was echter dat de gemeente Sint Anthonis als eerste gemeente in Nederland duidelijke eisen stelt aan grondgebondenheid. Het overgrote deel van het ruwvoer moet betrokken worden binnen een straal van 15 kilometer van het bedrijf, zo ongeveer de mineralenkringloop. Als het goed is resulteert dit automatisch in het terugdringen van het aantal dieren omdat er in Brabant gewoonweg niet meer grond is.

Was dit een eenmalig iets, volgens het spreekwoord maakt een zwaluw nog geen zomer, of is er na het wat ons betreft verontrustende bericht in de Gelderlander over het aantal varkens toch structureel iets veranderd in het denken van de lokale politici? Tijd voor een inspectie van de nieuwe verkiezingsprogramma's. Dat zijn er nog maar drie, meer partijen doen er namelijk niet mee aan de raadsverkiezingen in deze peelmunicipie, een veeg teken voor de interesse in de lokale politiek. De partij Samen Welzijn, die nu zo waar nog vertegenwoordigd is in

het college, neemt in maart niet meer zelfstandig deel aan de verkiezingen, zij gaat op in de partij Sint Anthonis Nu, een van de huidige coalitiepartners.

Hieronder op alfabetische volgorde en toevallig ook op grootte, de standpunten van de partijen inzake de onderwerpen zoals genoemd in de inleiding.

Het CDA gaat uit van vier christendemocratische uitgangspunten die bij de samenstelling van het programma leidend zijn geweest: gespreide verantwoordelijkheid, publieke gerechtigheid, solidariteit en **Rentmeesterschap**. De milieuvereniging interesseert zich vooral voor dit laatste uitgangspunt, het **Rentmeesterschap**: *vanuit een besef van verbondenheid tussen de generaties voelt het CDA zich geroepen tot zorg voor natuur en cultuur.*

Wat de agrarische sector betreft wil het CDA Sint Anthonis ruimte geven aan lokale bedrijven en vooral kijken naar wat wel kan, uitgaan van "ja, mits" en niet van "nee, tenzij". We willen geen knellende onnodige regelgeving meer, maar ruimte voor onze detaillisten, MKB, agrarisch bedrijfsleven en alle andere ondernemers. De gemeentelijke overheid moet zich bij controles beperken tot die zaken waar zij wettelijk een taak heeft. Daar waar de gemeente geen wettelijke taak heeft, dient de gemeente als dienstverlener op te treden en aan burgers en instellingen slechts een melding te maken van een geconstateerde afwijking. Dit suggereert

dat men agrariërs alle ruimte wil geven die binnen landelijke en provinciale wet en regelgeving mogelijk is.

Mestverwerking is inmiddels een wettelijke verplichting voor onze agrarische bedrijven. De gemeente ondersteunt waar mogelijk initiatieven vanuit de bedrijfstak. Dit is verplicht, hier komt men niet onderuit, er wordt echter totaal niet gesproken over een limiet van het aantal dieren, een begrenzing daarvan. Dit lijkt niet aan de orde te zijn voor het CDA, men heeft geen moeite met de koppositie die Sint Anthonis inneemt.

Hoe denkt men dan over nieuwe groene energie: *niet alleen gebruiken maar ook bewaren is het uitgangspunt. Natuur, grondstoffen, energie, voedsel en afval hebben een waarde. Als we dit belangrijk vinden, moeten we het anders gaan doen. Wij streven ook lokaal naar een balans tussen mens, milieu en een gezonde economie. We stellen ambitieuze en haalbare milieudoelen. We betrekken lokale bedrijven en vooral ook de inwoners bij de overgang naar een duurzaam ingerichte gemeente.*

Ook hier is men niet concreet, wat voor doelen zijn dat zal de geïnteresseerde kiezer zich afvragen. Veel mooie woorden, maar daar blijft het bij.

De partij **Sint Anthonis Nu** deed vier jaar geleden voor het eerst onder die naam mee aan de verkiezingen en kwam meteen met vijf zetels in de raad, evenveel als het CDA. Samen Welzijn, nu nog vertegenwoordigd in de politieke arena, neemt zoals gezegd niet meer deel aan de komende verkiezingen, zij heeft zich aangesloten bij deze andere lokale partij. Een overzicht van de programmapunten 'duurzaamheid en milieu' en 'transitie agrarische sector', overigens een woord dat de laatste tijd nogal veel gebruikt wordt.

Duurzaamheid en milieu

De zorg voor het milieu dient een vanzelfsprekendheid te zijn. Wij kiezen voor mechanische onkruidbestrijding op verharding van de openbare ruimte. Dit levert een bijdrage in voorkoming van vervuiling van oppervlaken en grondwater. Voorkom uitputting van natuurlijke grondstoffen zoals dat bij het winnen van schaliegas gebeurt. Meer en meer moeten we toe naar het sluiten van kringlopen. Het duurzaam (biobased) ontwikkelen van materialen is nodig om in de toekomst

te kunnen blijven produceren. Kleinschalige energieopwekking op individuele basis moet worden gestimuleerd. Grote daken van agrarische bedrijven en sporthallen zijn uitermate geschikt voor opwekking van zonne-energie. De technologie van biogasinstallaties en mestverwerkingsinstallaties moeten worden verbeterd en op locaties worden gebouwd die geen overlast geven. Bijvoorbeeld op een nog aan te leggen bedrijventerrein langs de Middenpeelweg. De voorkeur gaat hierbij uit naar het bouwen van een installatie in samenwerking met meerdere bedrijven. Om zo de overlast te beperken.

Duurzaamheid en milieu zijn belangrijk aspect voor de leefbaarheid.

- toewerken naar een energie-neutrale gemeente;
- kiezen voor een gezonde leefomgeving en verantwoord omgaan met ons milieu;
- streven naar biologische luchtwassers en strikte controle op conventionele luchtwassers;
- stimulering voor toepassing van alternatieve energiemogelijkheden zoals zonnepanelen;
- geen winning van schaliegas in onze gemeente.

Heel vermeldenswaard is het dat deze partij toe wil naar het sluiten van de kringlopen, melkveehouderij Schipperspeel is daarbij het voorbeeld. Het toewerken naar 'biobased' produceren is een groot pluspunt. Verder is men voor mechanische onkruidbestrijding (in plaats van chemische) ter voorkoming van verder vervuiling van het water en voor het plaatsen van zonnepanelen.

Transitie agrarische sector

De agrarische sector is een belangrijke economische motor in onze gemeente. Maar er ontstaat langzamerhand een kloof tussen de boeren en burgers. Er zijn zorgen over de gezondheid als gevolg van de effecten van intensieve vormen van veehouderij. Er ligt dan ook een forse opgave om verbinding te zoeken tussen economische ontwikkeling en gezondheid en milieu. Ons motto hierbij is: 'Intensieve veehouderij, niet meer maar beter'. Door de kennis en ervaring die in onze gemeente aanwezig is op dit gebied, kan deze transitie opgepakt worden als een kans. Dit betekent dus niet het houden van meer dieren, maar meer economisch gewin uit het huidige product. De gemeente kan hierbij via de regio, provincie en kennisinstituten een faciliterende rol spelen. Onze voorkeur gaat daarbij uit naar gezinsbedrijven met maximaal 3 inkomens in plaats van megastallen.

Door de transitie in de agrarische sector liggen er kansen van meer naar beter.

- verbinden van boeren en burgers;
- door innovatie inzetten op kwaliteit in plaats van kwantiteit;
- gezondheid en leefbaarheid voorop stellen;
- overlast van geurhinder verder terugdringen.

Zeer positief is dat men durft te tornen aan het automatisme van steeds maar meer dieren. Dat mag niet langer de (enige) leidraad zijn, wel het terugdringen van stank en het bevorderen van gezondheid en de leefbaarheid.

Tot slot de opinies van de VVD. Allereerst over duurzaamheid en de rol van de gemeente daarin: De VVD ziet duurzaamheid als een kans voor economische ontwikkeling en het verhogen van economisch rendement. De VVD wil duurzaamheid stimuleren. Niet door te subsidiëren maar door minder regels en eenvoudige procedures.

Standpunten VVD Sint Anthonis

- Wat betreft duurzaamheid zetten we niet alleen in op energie, maar ook op milieu.
- VVD Sint Anthonis wil dat voor de inwoners inzichtelijk is waar er energie kan worden bespaard. Mensen kunnen daar vervolgens zelf mee aan de slag. Dat is goed voor hun portemonnee en draagt bij aan een duurzamere gemeente.
- Innovatieve en duurzame producten zoals zonnecellen of oplaadpunten voor elektrische auto's zijn in principe vergunningsvrij. Indien er toch een vergunning noodzakelijk is zorgt de gemeente ervoor dat dit via een eenvoudige en snelle raamvergunning geregeld kan worden.
- VVD Sint Anthonis vindt dat het produceren van afval zoveel mogelijk moet worden voorkomen. Indien er toch afval wordt geproduceerd wordt dat gezien als grondstof voor nieuwe producten.
- VVD Sint Anthonis is voor het gescheiden opvangen van regenwater en huishoudelijk afvalwater.

Deze partij heeft op zich een aantal aardige milieuvriendelijke dingen maar het is nogal 'klein bier'. Het vergunningsvrij laten van duurzame initiatieven is prima, maar men laat het aan anderen over, wat doet de gemeente zelf? Zo wordt er bijvoorbeeld niet gesproken over het zelf plaatsen van zonnepanelen op overheidsgebouwen.

Over de agrarische sector:

VVD Sint Anthonis heeft veel waardering voor ondernemers in de land- en tuinbouwsector. Uw VVD wil de juiste voorwaarden en ruimte creëren waardoor de agrarische sector verder kan groeien en doorontwikkelen. VVD Sint Anthonis wil dat innovatie die is gericht op duurzaam produceren, product vernieuwing en werkgelegenheid, wordt gestimuleerd. VVD Sint Anthonis doet dat niet door te subsidiëren maar door de juiste voorwaarden te scheppen.

Standpunt VVD Sint Anthonis

- De niet-agrarische (woon)functie in het buitengebied (als gevolg van schaalvergroting en door vrijkomende erven) mag in principe geen belemmering vormen voor de gewone agrarische bedrijfsvoering.
- Agrarische ondernemers moeten hun activiteiten kunnen combineren met nevenactiviteiten op het gebied van recreatie/toerisme, natuurbeheer of passende andere bedrijvigheid. Bestemmingsplannen moeten daarvoor de ruimte bieden.
- VVD Sint Anthonis wil het gebruik van duurzame energiebronnen, zoals aardwarmte, zonne-energie, reststoffen en vergisting van groenafval binnen de agrarische sector faciliteren door belemmerende regelgeving weg te nemen.
- VVD Sint Anthonis vindt het belangrijk dat (agrarische) ondernemers ruimte krijgen om seizoensarbeiders te huisvesten. Dat is goed voor de ondernemer en beperkt overlast.

- VVD Sint Anthonis wil ook voor de agrarische sector geen extra gemeentelijke regels op landelijke en Europese regelgeving; wettelijk minimum, is gemeentelijk maximum.
- Agrarische ondernemers en landgoedeigenaren verdienen grote waardering. Zij hebben hart voor hun eigen terrein en verdienen bij het beheer van de natuur en het landschap een gelijke plaats naast instellingen als Natuurmonumenten of Staatsbosbeheer. De combinatie waarbij agrariërs en landgoederen tevens landschapsbeheer uitoefenen (de zogenaamde groene diensten) wordt daarom gestimuleerd. De VVD wil geen onnodige onttrekking aan land- en tuinbouw-gebieden voor 'natuurontwikkeling'.
- De landbouwonwikkelingsgebieden (LOG) zijn primair bedoeld voor de agrarische functie.

Men wil belemmerende regelgeving wegnemen, soms is dat goed, om daarmee bijvoorbeeld het gebruik van zonne-energie te bevorderen, voor het overige rampzalig. Men geeft de agrariër ruim baan om zijn bedrijf maar uit te breiden.

Conclusie:

Alles bij elkaar komen onze aanbevelingen voor een leefbaar buitengebied en de positie van de agrarische sector daarin alleen terug in het partijprogramma van Sint Anthonis Nu. Zij durven te spreken over het sluiten van kringlopen en het houden van niet meer dieren. Dit is al heel wat vergele-

ken met de andere programma's. Die spreken slechts over het bevorderen van mestverwerking, een illusie wat de milieuvereniging betreft, zie het artikel over onze aanbevelingen. Voor de rest wordt door het CDA en nog meer door de VVD voor de agrarische sector onderhand de (bloed)rode loper uitgelegd. Hoezo extra regelgeving: wettelijk minimum is gemeentelijk maximum. Deze vijf woorden zeggen meer dan voldoende. Het is de hoogste tijd voor nieuwe bedrijven als Schipperspeel.

Duurzame energie wil men weliswaar stimuleren en niet teveel in de weg zitten (vrij van vergunningen) maar zelf iets doen zoals het plaatsen van zonnepanelen op bijvoorbeeld sporthallen lees je opnieuw alleen terug bij Sint Anthonis Nu, zij is daarin het meest stellig. Er wordt hier en daar kort gesproken over groenonderhoud, maar verder komt natuur nauwelijks aan bod in de partijprogramma's. Het wordt slechts terloops, in het algemeen, genoemd maar begrippen als Ecologische Verbindingszones en biodiversiteit en vooral het belang daarvan vind je amper terug in de voornemens, zeer teleurstellend.

Raadpleeg voor de drie programma's de volgende websites:

<https://www.cda.nl/noord-brabant/sint-anthonis/>
<http://www.sintanthonis.nu/>
<http://www.sintanthonis.vvd.nl/>

Henk Rutten

Ruim baan voor veehouderij

